

DOBA seniorů

č. 6 / XII. ROČNÍK ČERVEN 2016 18 Kč

Cena v předplatném 16 Kč

ALEŠ ULM: ČESKÉ DIVÁKY JE NÁROČNÉ POBAVIT

14

ZAJÍMAVOST

Kartotéka,
která slouží
téměř 100 let

20

SERIÁL DS

Farář, co
chtěl vysávat
blesky

25

PORADNA DS

Otravy zvířat
pokojevy
rostlinami

04

AKTUÁLNÍ TÉMA

Mezinárodní konference O seniorské participaci
na věcech veřejných v ČR



VÁŽENÍ ČTENÁŘI, MILÍ SENIOŘI,

vaše reakce na to, že jsme v minulém čísle nemohli zařadit oblíbenou křížovku, na sebe nenechaly dlouho čekat. Jak jsme ale slíbili, rozhodně to není situace, která zůstane i nadále, snažili jsme se zajistit jinou společnost, která by pro naše čtenáře křížovku připravovala a věnovala do ní výhry, což se podařilo. Takže již nyní najdete své oblíbené luštění na obvyklém místě – tedy na straně 29. Řešení tajenky pošlete jako vždy na adresu Doba seniorů, nám. W. Churchilla 3, 1300 Praha 3 – Žižkov nebo na mail dobaseniou@rscr.cz.



JEŠTĚ JEDNOU PŘIPOMÍNÁME, ŽE NAŠE REDAKCE MÁ NOVÝ MAIL, A TO DOBASENIORU@RSCR.CZ. ZASÍLEJTE PROŠÍM SVÉ PODNĚTY, PŘÍSPĚVKY A PŘIPOMÍNKY NA TUTO MAILOVOU ADRESU. DĚKUJEME.

Týdny, které uplynuly od minulého vydání Doby seniorů, byly významné zejména pro Radu seniorů ČR. Uspořádala totiž jednu z největších akcí, které chystá na letošní rok, a to mezinárodní konferenci O seniorské participaci. O vážnosti, jakou Rada seniorů své akci přikládala, svědčí mimo jiné i fakt, že proběhla v prostorách Pražského hradu a zástupci spojeného seniorského hnutí byli velmi potěšeni faktem, že záštitu nad akcí převzal prezident republiky pan Miloš Zeman. Více se o dění na konferenci dočtete v reportáži na straně 4-5. Jak konferenci hodnotí předseda Rady seniorů, se dozvíte na straně 6.

Představíme vám také technický unikát – strojovou kartotéku České správy sociálního zabezpečení. V seriálu o tom, co dali Češi světu, jsme tentokrát zabrousili k Prokopu Divišovi.

To a ještě mnohem více na vás čeká na následujících stránkách. Tak příjemnou zábavu!

Lenka Desatová

OBSAH

03 DS

- 03 Senior měsíce – Bedřich Řechka
- 31 Adresář poraden RS ČR v krajích
- 31 Připravujeme

04 AKTUÁLNÍ TÉMA

- 04 Mezinárodní konference O seniorské participaci
- 06 Hodnocení konference O seniorské participaci
- 09 Z RS ČR – Jednání s ministrem zdravotnictví

10 ZE ŽIVOTA KRAJŮ

- 10 Zasedání předsednictva Olomouckého kraje
- 10 Akční plán stárnutí na území města Plzně
- 10 Pamětní medaile hejtmana Královéhradeckého kraje
- 11 Senioři bavili seniory
- 11 Vzdělávat se můžeme celý život!
- 11 Žluté kyticky v Libereckém kraji
- 12 Co přinese červen v Moravskoslezském kraji
- 12 Setkání a povídání na Hrádku
- 12 Slováci v Olomouckém kraji

13 TIPY NA VÝLETY

- 13 Tipy na výlety a zajímavé akce

14 ZAJÍMAVOST

- 14 Světový unikát – strojová kartotéka České správy sociálního zabezpečení

16 ROZHOVOR MĚSÍCE

- 16 Aleš Ulm

20 SERIÁL

- 20 6. díl – Prokop Diviš, farář, který chtěl vysávatblesky

22 BEZ ČEKÁRNY

- 22 Bytové poradenství
- 23 Bytové poradenství
- 24 Veterinární poradna
- 25 Klub zdravé výživy
- 26 Kosmetika
- 27 Poradna ČSSZ

28 SOUTĚŽE

- 28 Sudoku
- 28 Básnička
- 28 Vtipy
- 29 Křížovka

30 TRIBUNA ČTENÁŘŮ

- 30 Dopisy

BEDŘICH ŘEČKA Z DOMAŽLIC



Ve veteránských soutěžích je doma už asi 30 let a získal téměř nepočítaně cenných umístění. Dnes bychom se stručně zmínili zejména o výrazných úspěších posledních 12 měsíců a případně rozšířili soubor informací o dalších aktivitách významného seniorského sportovce.

ITÁLIE – ANCONA

V letošním roce Bedřich Řečka soutěží už v kategorii M65, protože 16.12.2015 oslavil v plné síle 65. narozeniny a na jaře potvrdil své atletické kvality na XI. Evropském halovém atletickém šampionátu v Anconě. Veteránské atletické mistrovství Evropy proběhlo za účasti 3 126 účastníků (mužů) starších 35 let (přihlášeno bylo 3948). Bedřich vybojoval ve vrhu koulí zlatou medaili (18 atletů v kategorii) a v hodu diskem získal medaili stříbrnou (23 závodníků v kategorii). Je to tedy jednoznačné potvrzení kvality atleta z TJ Sokol Domažlice (členská organizace Městské Rady seniorů Domažlice).

Pan Bedřich Řečka je dlouhodobě mimořádně úspěšný atlet ve veteránských soutěžích všech úrovní, tedy republikových, evropských, ale i světových. Impulzem pro tento krátký článek bylo výrazné vítězství na přelomu března a dubna letošního roku.

Dodejme jen, že na X. Evropském halovém atletickém mistrovství o rok dříve v Toruni získal šampion z Domažlic v kategorii M60-65 rovněž zlatou medaili ve vrhu koulí a v hodu diskem skončil na čtvrtém místě. V listopadu stejného roku na EMG v Nice rovněž zvítězil ve vrhu koulí a v hodu diskem opět skončil těsně pod stupni vítězů, tedy na čtvrtém místě. A jen pro zajímavost – na třetím místě skončil Gejza Valent, bývalý olympionik a diskař světové úrovně!

Trochu smutné je, že jeho účast na soutěžích v zahraničí, kde reprezentuje ČR, neomezuje zdraví ani výkony, ale finanční problémy. Musí pečlivě zvažovat účast na mezinárodních soutěžích, protože bez dotace na startovné, ubytování a další výlohy těžko z důchodu dosáhne. Určitě by stálo za úvahu systematicky podporovat seniorské sportovce, kteří mohou pozitivně ovlivňovat vnímání naší republiky.

DALŠÍ SPORTOVNÍ AKTIVITY

Právě příprava na atletické soutěže přivedla všestranného sportovce do posilovny a odtud už byl krůček k silo-

vému trojboji (mrtvý tah, dřep, tlak), kde veteránský hvězdný atlet rovněž vítězí doma i v zahraničí. Výkony v této soutěži budí u nás, běžných seniorů, úžas – 255 kg, 215 kg, 160 kg. Zvláště, když si uvědomíme, že kufr o váze 15 kg často těžko zvládáme.

RODINNÁ POHODA

Bedřich Řečka působí velmi sympaticky, urostle, přátelsky a hmotnost okolo 120 kg byste neuhádali. Při krátkém rozhovoru jsme diskutovali také o příčinách a podmínkách, které umožnily i v seniorském věku podávat tak mimořádné výkony. Podstatná je genetická dispozice, všestranné sportování od mládí (atletika, lyže, tenis), neopotřebovanost vrcholovým sportem v mládí, náročný, ale přiměřený trénink a samozřejmě i odpovídající zázemí. Jeho manželka se už 46 let výraznou měrou podílí na vytváření velmi dobrých podmínek v rodině. K relaxaci přispívá i činnost na zahradě či úpravy a zpracování fotografií na počítači. Nezbývá, než popřát, aby mu zdraví, vitalita i rodinné zázemí vydržely i nadále.

Karel Knapp

Foto: autor



Vysoké Tatry pro seniory

ZVÝHODNĚNÉ POBYTY V HISTORICKÉM PENZIONU VILLA DR. SZONTAGH V NOVÉM SMOKOVCI

Ceny pobytových balíčků pro 2 osoby:

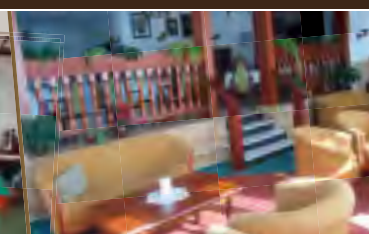
3 noci/4 dny – 135 EUR
4 noci/5 dní – 176 EUR
5 nocí/6 dní – 215 EUR
6 nocí/7 dní – 252 EUR
7 nocí/8 dní – 290 EUR
8 nocí/9 dní – 332 EUR



Uvedené ceny platí do 30. 6. 2016 a od 4. 9. do 23. 12. 2016 a zahrnují ubytování, parkování, snídaní, večeři.



www.szontagh.eu



Pobyty lze rezervovat mailem  villa@szontagh.eu nebo telefonicky  +421 524 422 061

MINISTŘI, POSLANCI I SENIOŘI

Na nádvoří Pražského hradu brouzdali turisté a mezi nimi se proplétali senioři-organizátoři, kteří navzdory ne příliš vlídnému počasí směřovali účastníky mezinárodní konference O seniorské participaci do prostor, kde se jedna z největších akcí Rady seniorů ČR v letošním roce konala.

Cílem konference bylo zhodnotit aktuální stav na seniorské participaci věcí veřejných v ČR, ale také vysvětlit, proč Rada seniorů ČR připravila na základě rakouského vzoru zákon o seniorech. Co ji k tomu vedlo a co od něj čeká, aby bylo zřejmé, proč tolik naléhá na politiky, aby jí připravený zákon přijali.

Nad konferencí, která se konala v Nové galerii na Pražském hradě, převzal záštitu sám prezident republiky Miloš Zeman, s nímž Rada seniorů o svém návrhu zákona rovněž hovořila během přijetí u příležitosti Mezinárodního dne seniorů.

Přesně v 9,30 hodin zahájil prof. MUDr. Pavel Kalvach, CSc. konferenci, přivítal přítomné i hosty a posléze předal slovo vicekancléři Petru Mužákovi, který zastupoval prezidenta Miloše Zemana, jemuž pracovní zaneprázdnění znemožnilo účastníky konference pozdravit osobně.

Hlavním bodem bylo vystoupení předsedy Rady seniorů ČR Dr. Zdeňka Pernese, který ve své prezentaci zhodnotil aktuální stav participace seniorů na věcech veřejných, představil stručně zákon o seniorech a vysvětlil, proč přijetí zákona považuje Rada seniorů za klíčové a velmi důležité.

Následovalo emotivní vystoupení předsedy evropské seniorské asociace EURAG Dirka Jarré, jenž snahy českých seniorů podpořil a na příkladu seniorů rakouských popisoval, jak praxe funguje. Nabídl rovněž podporu svou a své organizace při jednání Rady seniorů o návrhu zákona s vládními činiteli.

V průběhu jeho vystoupení dorazil do sálu ministr pro lidská práva a legislativu JUDr. Jiří Dienstbier, jehož vystoupení následovalo ihned po přestávce. V něm zdůraznil, že v konceptu moderního státu je velmi důležité, aby starší generace se svými zkušenostmi vstoupila do politiky, podporu zákonu však ve své řeči nepřislíbil, naopak uvedl, že debata nad ním bude asi ještě hodně dlouhá.

Po něm se ujala slova Dr. Elizabeth Pittermann právě z tolik citovaného Rakouska. Ta mimo jiné vysvětlovala, že je třeba, aby si společnost uvědomila jednoduchou rovnici, která platí. Čím lépe se vede starší generaci, tím lépe se povede i generaci mladší. Pokud se totiž seniorské generaci vede dobře, není třeba, aby se o ni mladší generace staraly, ba naopak. Leckdy mohou senioři mladším pomáhat, a to nejen svými radami a zkušenostmi.

Ing. Ján Lipianský, šéf Jednoty důchodců na Slovensku, se posléze zamyslel nad otázkou, jak zlepšit nelehké postavení seniorů. Hovořil o tom, co Jednota důchodců vydobyla pro seniory na Slovensku – zmínil cestování vlaky zdarma, automatickou úpravu výše penzí u pracujících důchodců a také zákon o minimálním důchodu, jehož smyslem je dostat seniory mimo sociální síť a vyjmout je ze seznamu příjemců sociálních dávek.

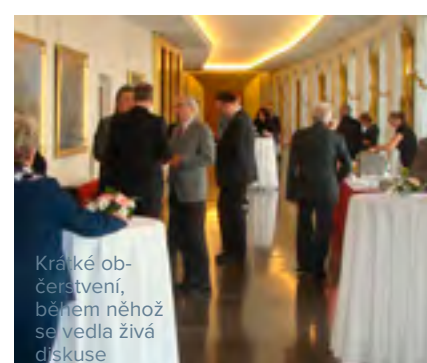
Krátce před jednou hodinou pak dorazila i ministryně práce a sociálních věcí Mgr. Michaela Marksová a zanedlouho poté se představila u mikrofonu. Hned v úvodu uvedla, že seniorská problematika se netýká jen seniorů, ale i generací mladších, které do té seniorské postupem času dospějí. V této souvislosti pak hovořila o snahách svého ministerstva prosadit placené pečovatelské volno pro osoby, které se starají o nemocné a nemohoucí seniory, a odmítla argument, že se zvýší zátěž státního rozpočtu, neboť zvýšené náklady na jedné straně se promítnou do snížení nákladů na pobyt v léčebnách dlouhodobě nemocných či domovech seniorů na straně druhé. Zmínila se



Zaplněný sál

Vystoupení
ministřiny
Michaely
MarksovéDo diskuse
přispěl
i místopředseda
KSČM Jiří DolejšRakušanka
Dr. Elizabeth Pittermann
s tlumočníkem

Pohled ke stolu přednášejících

Krátké ob-
čerstvení,
během něhož
se vedla živá
diskuse

i o bitvě za valorizaci penzí, kterou každoročně její ministerstvo svádí s resortem financí. Hovořila i o prostředcích, které proudí do sociálních služeb, ale o zákonu o seniorech se bohužel nezmínila ani náznakem.

Po vystoupení paní ministryně následovala diskuse.

Jako první vystoupil dr. Němec, který Radu seniorů zastupuje v Radě vlády pro udržitelný rozvoj, a přesně popsal, jak jeho zastoupení vypadá, a navázal tak přímo na hodnocení stavu aktuální seniorské participace. Jiří Dolejš z KSČM, který jako jeden z mála pozvaných poslanců skuteč-

ně dorazil, jednoznačně vyjádřil zákonu podporu, i když uvedl rovnou, že v něm vidí i některé věci k diskusi. Ing. Oldřich Pospíšil, statutární místopředseda RS ČR, zdůraznil, že zákon Rady seniorů je prvním zákonem v ČR, který definuje pojem senior. Sice se na něj leckde český právní řád odvolává (zmínil například nově zapracovávanou osobu seniora mezi zvláště zranitelné osoby), ale přesně definován stále není. Oldřich Pospíšil hovořil také o problémech s financováním seniorských aktivit, které by zákon řešil. Na problematiku financování navázal poté ve své

řeči i další z místopředsedů RS ČR Ing. Milan Taraba, jenž se netajil ani rozčarováním nad tím, že z představitelů partnerských politických stran dorazili na Hrad pouze komunističtí poslanci, senátor ČSSD Ing. Zdeněk Škromach a poté pozvaní ministři, kterých se zákon o seniorech dotýká.

Krátce po druhé hodině byla konference ukončena. Debaty na chodbách Pražského hradu se však vedly ještě v době, kdy v Nové galerii začínala tisková konference.

Lenka Desatová

Foto: autorka

OHLEDNUTÍ PŘEDSEDY RADY SENIORŮ ZA MEZINÁRODNÍ KONFERENCÍ

Mezinárodní konference O seniorské participaci v České republice byla jednou ze stěžejních akcí Rady seniorů ČR pro letošní rok. Dík patří všem, kteří se na její organizaci a zdárném průběhu podíleli. S odstupem několika dní jsme se podívali zpět a požádali předsedu Rady seniorů Zdeňka Pernese o zhodnocení této akce.



Úvodem by bylo dobré vysvětlit, proč Rada seniorů konferenci vůbec uspořádala a jaký byl její cíl. „Na to, abych mohl zodpovědět tuto otázku, je potřeba vrátit se ke kořenům – tedy k zákonu o seniorech, který jsme vypracovali a předali vládě i poslaneckým klubům. Námi připravený návrh zákona upravuje vztahy starší generace k výkonným orgánům státní a veřejné správy. Současně zajišťuje podmínky pro výkon demokratické, kvalifikované a společensky prospěšné participace seniorů na rozhodování věcí veřejných. V této souvislosti je prvně v české historii definován subjekt výkonu seniorské participace na rozhodování věcí veřejných. Jeho činnosti, kompetence a odpovědnost jsou stanoveny taxativně. Tedy – zá-

kon přesně vymezuje jednotlivé činnosti, které jsou pro výkon seniorské participace na rozhodování věcí veřejných nezbytné a nezastupitelné. Vycházíme z 25leté praxe seniorských organizací a z 22leté praxe jejich zastřešující organizace.

Dále zapracovává do českého právního řádu pojem seniorská organizace včetně jejích znaků a funkcí a v neposlední řadě zákon definuje pojem samotného seniora, který v českém právním řádu také doposud chybí. V závěru pak stanovuje konstrukci finančních toků a mechanismus financování seniorských organizací a jejich zastřešující organizace. V této oblasti se přesně držíme rakouského vzoru, ale ani v českých podmínkách nejde o nic nového. Obdobně je na-

staveno financování českého sportu, a to včetně sportu olympijského.

Já pro seniorskou populaci pracuji 22 let, za tu dobu jsem vedl stovky jednání s ústavními činiteli, s představiteli krajské a městské samosprávy, účastnil se stovek připomínkových řízení při tvorbě právních předpisů na ministerstvech. Není jednoduché prosadit seniorský zájem a objektivní potřebu, i když máte argumenty. Do Parlamentu nás politické strany nechtějí, senioři prý volitelní nejsou, přitom právě tam se vytvářejí podmínky a rozhoduje o kvalitě života českých seniorů. Uvedu pár čísel, které jsem uváděl i ve své prezentaci. K 31. prosinci 2015 žilo v ČR 2 376 883 příjemců starobních penzí. To je z 10 553 843 ►



Celý život nás provázejí
různá přání.

MODRÉ AUTÍČKO POD STROMEČEK

TA ZRZAVÁ HOLKA Z VEDLEJŠÍ TŘÍDY

POŽÁDAT JI O RUKU

KLUKA. NEBO HOLKU

ZŮSTAT SPOLU

JEŠTĚ JEDNOU VIDĚT MOŘE

Dokážeme slyšet
i to poslední?

DRŽET NĚKoho ZA RUKU, KDYŽ TO PŘIJDE.

Podpořeno z Programu švýcarsko-české spolupráce
Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union

„ROZVOJ GERIATRICKÉ A PALIATIVNÍ PÉČE
V POBYTOVÝCH ZAŘÍZENÍCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB“
evidenční číslo sub-projektu CH.10/2/047



Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra



MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY



ASOCIACE POSKYTOVATELŮ
SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ČR

► obyvatel 22,52 %, V zastupitelských sborech všech úrovní však pracovalo pouze 2 931 osob starších 65 let z celkového počtu 63 077 – tedy jen 4,65 %, což je značný nepoměr.“

Dr. Pernes připomněl, že denně dostává Rada seniorů desítky požadavků, návrhů a připomínek, seniori nám nejen důvěřují, ale očekávají také pomoc. Jenže... „My nemáme účinné nástroje, jak opodstatněné seniorské potřeby prosadit. Proto jsme vypracovali návrh zákona. Tolik na vysvětlenou, proč jsme návrh zákona vypracovali a proč jej považujeme za důležitý, a nyní se vrátím zpět k vaší otázce. Když jsme při jednáních během uplynulého roku zjišťovali, jak se na náš návrh dívají politici, setkali jsme se vesměs s rozpačitými a velmi vlažnými reakcemi. Slyšeli jsme argumenty, že pokud by náš návrh

z Rakouska. „Paní doktorka jasně ukázala všem přítomným, jak systém seniorské participace funguje u našich jižních sousedů. Hovořila o praxi, která se osvědčila, a vysvětlila, co zákon rakouským seniorům přinesl. To byl náš záměr. Aby se přítomní politici seznámili s funkčním modelem a aby ten model představil ten, kdo s ním má osobní a dlouholetou zkušenost.“

Na konferenci dorazili i ministři, jejichž resortů se návrh zákona Rady seniorů dotýká bezprostředně. A to ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová a ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu Mgr. Jiří Dienstbier. Jak hodnotíte jejich vystoupení? „Jsme samozřejmě rádi, že přišli, a děkujeme za jejich účast. Co se týče jejich proslovů – ministryně Marksová



zejména ze stran, s nimiž má Rada seniorů podepsanou dohodu o spolupráci. „Máte pravdu, místopředseda RS ČR Ing. Taraba o tom hovořil



zákona byl přijat, mohly by s něčím podobným záhy přijít i další organizace a skupiny... Dovolím si nesouhlasit. Opět se zapomíná na to, kdo jsou seniori. Že jsou to lidé, kteří pro tuto společnost odpracovali desítky let a už kvůli tomu by se měli těšit účtů a trochu jinému – řekněme výjimečnému postavení. Rada vlády pro seniory a stárnutí populace a MPSV nám nakonec doporučilo k návrhu zákona uskutečnit kulatý stůl. Právě uspořádáním mezinárodní konference jsme tento požadavek splnili.“

Za stěžejní příspěvek celé konference považuje Zdeněk Pernes prezentaci dr. Elisabeth Pittermann

o našem návrhu zákona nemluvila vůbec. Seznámila nás s tím, na čem aktuálně její ministerstvo pracuje, ale o tom, zda náš návrh zákona podporuje, či nikoli, jsme se nedozvěděli. Pan ministr Dienstbier se sice zmínil o opodstatněnosti našich požadavků, ale návrh k naší velké lítosti nepodpořil. Jediným politikem, který se vyslovil pro, byl Jiří Dolejš z KSČM. Zmínil se sice o tom, že má nějaké nejasnosti a otázky, my se s ním ale posléze sešli a vše prodiskutovali.“

Když už jste zmínil pana místopředsedu Dolejše, přítomní se pozastavili nad tím, že si na konferenci nenašlo cestu více poslanců, a to

i ve svém diskusním příspěvku. Dorazili již zmínění ministři, pan senátor Zdeněk Škromach a poslanci za KSČM. Ostatní jsme postrádali a zdaleka ne všichni se omluvili... Politické strany jsme kontaktovali. Zatím máme odpověď od KDU-ČSL a KSČM, že situaci ve svých poslaneckých klubech projednají.“

Co bude následovat nyní, jaké kroky Rada seniorů podnikne? Na tuto otázku odpověděl předseda Pernes jednoznačně, že se bude snažit návrh zákona prosadit prostřednictvím poslanecké iniciativy.

Lenka Desatová

Foto: autorka

O PROHLÍDKÁCH ŘIDIČŮ SENIORŮ, OČKOVÁNÍ I REHABILITAČNÍCH POBYTECH

Už potřetí během svého působení v čele ministerstva zdravotnictví přijal zástupce Rady seniorů MUDr. Svatopluk Němeček, MBA.

Poté přítomní přešli k otázkám, s nimiž zástupci seniorského hnutí přišli. Jako první bylo na programu bezplatné očkování seniorů starších 65 let proti pneumokokovým infekcím. Zdeněk Pernes uvedl, že Rada seniorů by uvítala, pokud by u starších osob byly používány vakcíny v souladu s doporučením české vakcinologické společnosti, které jsou sice dražší, avšak v této věkové skupině účinnější.

Dále senioři připomněli otázku povinných zdravotních prohlídek seniorů-řidičů starších 65 let, kterou otevřeli při loňském setkání. Rada seniorů usiluje o podobný model, jaký funguje například v Rakousku či Německu, kdy o způsobilosti řídit vozidlo rozhoduje praktický lékař v rámci běžných preventivních prohlídek.

Dalším bodem jednání bylo poskytnutí příspěvků na pobyty seniorů v lázních podle slovenského vzoru, o něž již léta usiluje místopředseda Ing. Oldřich Pospíšil. Náměstek MUDr. Tom Philipp navrhl, že by ministerstvo projednalo možnost přispívat na pobyty s pojišťovnami.

Ministr Němeček pak ještě informoval Radu seniorů, že zvažuje snížit limit pro doplatky na léky u osob starších 70 let, nechal již spočítat případný dopad na státní rozpočet. Představitelé spojeného seniorského hnutí to samozřejmě uvítali a přislíbili ministru Němečkovi svou podporu.

Lenka Desatová

VITALITY REZIDENCE

Stárnout není nic příjemného, zvláště pokud člověk cítí, že zůstane sám. **Vitality Residence** představuje nejnovější generaci rezidenčního bydlení s vysokým standardem poskytovaných služeb, mezi které patří recepce 24/7, péče o domov a asistenční a domácí zdravotní služby poskytované odborným personálem v případě zdravotních komplikací. Společenské vybavení Residence obohatí životní komfort a přinese radost z volnočasových aktivit.

Díky komplexnímu návrhu se Residence může pochlubit elegantní architekturou inspirovanou současnými trendy. Poskytuje nádherné výhledy, maximální soukromí a bezpečí v klidném prostředí přímo u parku Sacre Coeur a zahrady Kinských. V docházkové vzdálenosti najdete nákupní centrum, nepřeborné množství restaurací, kaváren, knihoven, zdravotních klinik a kulturních zařízení.

Účelně navrhované byty **1+kk až 3+kk s balkonem, terasou či předzahrádkou** nabízí úžasné výhledy na **historické centrum Prahy**. Prostorové uspořádání všech bytových jednotek je navrženo pro flexibilní a ekonomickou úpravu na plně bezbariérové.

Více informací na www.satpo.cz a www.vitality-rezidence.cz.

VITALITY REZIDENCE

Praha — Hřebenky

prémiové bydlení
péče a služby
nejvyššího standardu

- 1+kk až 3+kk
- od 45 do 145 m²
- bezbariérové prostředí
- recepce 24/7, SOS služby
- podpora a asistence
- volnočasové aktivity



VÁŠ DOMOV. VÁŠ TEMPO.
VÁŠ ŽIVOT. www.satpo.cz



SATPO

ZASEDÁNÍ PŘEDSEDNICTVA OLOMOUCKÉHO KRAJE

V měsíci květnu zasedalo předsednictvo Krajské Rady seniorů Olomouckého kraje. Hostem na něm byl Tomáš Weber z Odboru tajemníka hejtmána oddělení cestovního ruchu a vnějších vztahů. Ten seznámil přítomné s projektem Seniorské cestování, pro který i letos uvolnil kraj 1,5 milionů korun na dotované

zájezdy seniorů za krásami tohoto kraje. Krajská Rada je i letos partnerem programu a bude se podílet na přípravě i organizaci výletů. Hovořilo se také o I. krajských sportovních hrách seniorů, které se uskuteční 10. června od 9.00 hodin na stadionu TJ Lokomotiva pod záštitou hejtmána. Propozice je možno najít



na stránkách www.xscx.cz v sekci Olomoucký kraj.

Milena Hesová

Foto: autorka



Jednání o Akčním plánu stárnutí na území města Plzně na léta 2017 – 2018 svolal Odbor sociálních služeb Magistrátu města Plzně. Porady se účastnili zástupci zařízení pro seniory, náměstkyně primátora pro oblast školství a sociální Eva Herinková a děkanka Fakulty zdravotnických studií ZČU Ilona Mauritzová. Pří-

AKČNÍ PLÁN STÁRNUTÍ NA ÚZEMÍ MĚSTA PLZNĚ

tomni byli rovněž zástupci sociálního odboru hejtmanství Plzeňského kraje, Rady seniorů Plzeňského kraje a městské policie. Důležité je, že Rada seniorů má možnost materiály připomínkovat v době zpracování a připomínky jsou akceptovány.

Vedoucí odboru sociálních služeb Alena Hynková a projektová analytička Karolina Vodičková představily poslední verzi Akčního plánu

stárnutí se zdůrazněním doplnění matice SWOT a dalších částí, zahrnující zejména kapitoly – komplexní péče o seniory, aktivní stárnutí, celoživotní učení a vzdělávání seniorů. Následná diskuze byla věcná a doplňovala či upřesňovala některé navazující otázky a věcné problémy.

Karel Knapp

Foto: autor

PAMĚTNÍ MEDAILE HEJTMANA KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE



Za práci pro seniory získali pamětní medaili hejtmána Královéhradeckého kraje předsedkyně krajské Rady seniorů Královéhradeckého kraje Ing. Růžena Rýglová a Prof. Prof. RNDr. PhMr. Jan Solich, vedoucí poradny pro seniory a dlouhodobý pracovník seniorského hnutí. Oběma srdečně blahopřejeme.



SENIORŮ BAVILI SENIORY

Už posedmé proběhla v Plzni akce Senioři baví seniory, kterou každoročně připravuje Odbor sociálních služeb Magistrátu města Plzně pod vedením vedoucí odboru Mgr. Aleny Hynkové. Úžasný den začíná úderem desáté hodiny ranní a končí až v 18 hodin. Akci si nenechal ujít ani primátor Martin Zrzavecký a náměstkyně Bc. Eva Herinková. Ti popřáli všem 170 účinkujícím a hlavně přítomným důchodcům hezký den a dobrou náladu.

Opět se ukázalo, kolik seniorů je i přes vyšší věk aktivních v různých zájmových skupinách. Ať je to sborový zpěv, taneční vystoupení, či veselé divadelní scénky, kapely, které hrají ty naše písničky z mládí, ale i různé



rukodělné činnosti. Přejeme všem, kteří i ve vyšším věku i s různými neduhy dokážou potěšit svými vystoupení tolik lidí, aby jim jejich elán a nadšení vydržely a ještě dlouho rozdávali jen samou radost.

Velký dík patří samozřejmě plzeňskému magistrátnímu Odboru sociálních služeb.

Bohumila Šmolíková

Foto: autorka

VZDĚLÁVAT SE MŮŽEME CELÝ ŽIVOT!



Dostali jsme možnost, abychom se jako první zapojili do projektu vzdělávání s názvem I s námi se mohou cítit bezpečně, který probíhá pod patronací primáře Vítkovické nemocni-



ce MUDr. Jana Boženského a zástupce firmy LR charity Wien.

Organizace akce se ujal předseda spolku Počteníčko Mgr. Ivan Sekanina, praktické provedení si pak vzala na starost Záchránná služba Moravskoslezského kraje – jmenovitě Mgr. Radim Holek.

Nejdříve se přítomní seznámili s teorií postupu poskytování první pomoci, následovala praktická ukázka. A pak už si mohli v praxi vše vyzkoušet účastníci projektu. Senioři se jednomyslně shodli, že kurz byl velmi užitečný a poučný.

Sdružení seniorů při
ZO OSŽ Ostrava - ŽST

ŽLUTÉ KYTIČKY V LIBERECKÉM KRAJI

Jubilejnímu 20. ročníku sbírky přálo počasí. Bylo krásně a kytíčky, které pomáhají, se v Libereckém kraji dostaly až na venkov, kde jsou naše členky – tedy základní organizace Nová Ves u Chrastavy, Nová Ves

u Jablonce nad Nisou, Vratislavice nad Nisou, ale také v okolí Jablonce například Jistebsko, Velké Hamry – Bohdalovice – Plavy, Josefův Důl, Janov nad Nisou a různé části města Jablonce. Pro úplnost dodejme, že se

zapojily rovněž mladé rodiny z organizace Centrum pro rodinu Jablíčko. Celkem se nám podařilo vybrat 8 990 korun.

Věra Pospíšilová

CO PŘINESE ČERVEN V MORAVSKOSLEZSKÉM KRAJI

Krajská Rada seniorů Moravskoslezského kraje připravuje setkání seniorů na hradě Sovinec, které proběhne 29. 6. Pokud patříte mezi amatérské zpěváky, hudebníky, tanečníky, recitátory, spisovatele, vypravěče a další umělecké profese, pak si nenechte ujít přehlídku uměleckých dovedností 26. 6.



O den později si přijdou na své vyznavači sportu na seniorském sportovním přeboru. Máte-li zájem se zúčastnit některé z uvedených akcí, napište si o podrobnější informace na mail aktivita-krs@ms-seniors.cz, rádi vás přivítáme.

SETKÁNÍ A POVÍDÁNÍ NA HRÁDKU

Klub senzačních teplických seniorů, existující už třetí rok pod názvem Společenský klub Zvonkohra a spol. senzační senioři Teplice, přivítal ředitelku Nadace Charty 77, Konto Bariéry a SEN SEN paní Mgr. Boženu Jirků. Jejímu vyprávění o práci, která ji naplňuje, naslouchala

i PhDr. Radka Růžicková, Ph.D., náměstkyně primátora města a PhDr. Ivana Slunéčková, ředitelka Regionální knihovny Teplice.

Setkání a povídání na Hrádku bylo pro všechny velmi příjemné. Krásné odpoledne se přehouplo do společné zábavy, hrálo se, zpívalo a tančilo. Při-

spěl k tomu i kapelník Jan Maryško a členové jeho skupiny Linden Band Teplice, pan Pavel Jirka a Miloslav Antonín.

Všem, kdo chtějí žít naplno i ve zralém věku, pak vzkazujeme, ať za námi přijdou!

Dana Marková

SLOVÁCI V OLOMOUCKÉM KRAJI



Krajská Rada seniorů Olomouckého kraje navázala spolupráci s důchodci slovenského Bardějova. Po loňské návštěvě u našich sousedů se tentokrát olomoučtí senioři ujali role



hostitelů a přivítali Slováky u sebe a program jim připravili vsutku pestrý. Na programu byla návštěva Flóry, prohlídka radnice či výlet na hrad Bouzov. Na akci přispěl Olomoucký kraj, kterému Rada seniorů tímto děkuje.

Milena Hesová

Foto: autorka

TIPY NA ČERVEN

Kam vás lákáme tentokrát? Třeba na projížďku s vnoučaty cyklohračkem, na slavnosti medu nebo na výstavu exotických motýlů do západočeských lázní.

ZA LOUTKAMI DO PRACHATIC

Výstava Deset let Muzea české loutky a cirkusu v Prachaticích je otevřená až do letošního 19. června. Výstava mapuje, co vše se za deset let tohoto muzea odehrálo, jaké to byly výstavy, setkání přátel cirkusu, oblíbené muzejní noci, tvůrčí dílny či komentované prohlídky. Základ výstavy tvoří přes sto padesát fotografií, na nichž příchozí nahlédnou zároveň do zákulisí výstavních příprav. Chybět nebude ani třináct zajímavých exponátů, které byly součástí již proběhlých výstav. Znovu se tak například představí papírová scéna pirátů-kostlivců, miniatura školní třídy z dob Rakouska-Uherska, kolo pro medvěda nebo model ideální cirkusové maringotky. Vrcholem celé výstavy bude 10. červen, kdy proběhne tradiční muzejní noc. V jejím rámci budou otevřeny další poutavé výstavy, například o vodnicích, připraven bude i bohatý cirkusový program.

VLAK PRO DĚTI A CYKLISTY

Nevíte, kam se s vnoučaty vydat o víkend na výlet? Zkuste nový Cyklohraček. Je to rodinný herní výletní vlak, který vyjíždí z Prahy každou sobotu, neděli a také o svátcích. Startuje z pražského Masarykova nádraží a jeho trasa vede přes Okoř až do Slaného. Letos by se měl Cyklohraček navíc několikrát vydat také



do Zlonic, kde pak můžete navštívit železniční muzeum. Cyklohraček není klasická vlaková souprava, ale

je přizpůsobená nejen vášnivým cyklistům, kteří se svým bicyklem cestují na delší výlety (během cesty jim je dokonce k dispozici ve speciálně upraveném vagónu cykloservis), ale především všem malým cestovatelům, a tak v něm nechybí velká herna, v níž se děti během cesty společně zabaví a cesta jim tak rychleji uteče. Cyklohraček je v provozu až do konce října letošního roku.

MOTÝLI LÁKAJÍ DO VARŮ

Výstava exotických motýlů je až do konce letošního roku otevřená v restauraci s rozhlednou Diana v Karlových Varech. Čeká na vás tropická zahrada s živými exotickými motýly z celého světa, seznámíte se s motýly mimo jiné z Thajska, Filipín, Mexika nebo deštných pralesů Jižní Ameriky. K vidění je kolem 30 druhů, v celé expozici poletuje na 300 krásně zbarvených exponátů různých velikostí, ti největší mají rozpětí křídel 20 centimetrů. Seznámíte se s nimi osobně a navíc se dozvíte spoustu zajímavých informací o jejich životě, stádiích vývoje a dokonce můžete pozorovat líhnutí motýla z kukly a jeho první let v životě.

POZNEJTE KOSTELY

Pátek 10. června bude letos patřit kostelům. Uskuteční se totiž oblíbená Noc kostelů 2016, jíž by se mělo u nás zúčastnit přes 900 kostelů a modliteben. Budete si moci prohlédnout řadu kostelů i jejich běžně nedostupná zákulisí, často i s komentovanými prohlídkami a také se zúčastnit připravených nejrůznějších kulturně-duchovních programů. Více informací se dozvíte z internetových stránek www.nockostelu.cz.

V ČERVNU MŮŽETE DO MUZEA I V NOCI

Festival muzejních nocí letos vyvrcholí 11. června, kdy proběhne již

13. ročník Pražské muzejní noci. Při ní vybraná muzea, galerie a další památkové objekty bývají netradičně otevřeny až do pozdních nočních hodin, některá si svou otevírací dobu dokonce prodlouží až přes půlnoc. Ve většině z nich se chystá minimální nebo dokonce žádné vstupné, součástí akce budou samozřejmě také atraktivní doprovodné programy. Více informací k této akci najdete na internetových stránkách www.prazskamuzejninoc.cz



JAHODY A TŘEŠNĚ SLAVÍ V BRNĚ

K červnu neodmyslitelně patří jahody a třešně a právě slavnosti tohoto oblíbeného šťavnatého ovoce se uskuteční od pátku 17. do soboty 18. června pod názvem Festival jablek a třešní na Zelnáku v Brně. Přímou na místě tak budete mít možnost ochutnat tradiční i méně známé dobroty připravené právě z jablek a třešní.

MEDOVÝ OŘECH

Poslední víkend v červnu je letos v Ořechu ve středních Čechách zasvěcen medu. Uskuteční se zde již 13. České medobraní. A je se na co těšit, bude to totiž velký jarmark s medem, medovinou a dalšími medovými produkty, chybět samozřejmě nebudou ani sladké ochutnávky medových produktů, prohlídky unikátního včelína nebo soutěžní ochutnávky medů.

Simona Lišková

SVĚTOVÝ UNIKÁT

STROJOVÁ KARTOTÉKA ČESKÉ SPRÁVY SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

„Snad každý náš čtenář má co činit s invalidním a starobním pojištěním. Vždyť dva a půl milionu pracujících osob je zapsáno a jejich nároky chráněny miliony malých lístečků, které se sbíhají do ústředny. Rok co rok přibývá těchto lístků, tolik je jich, že narovnaný na sebe dosahují každého roku výše jednoho kilometru. Jako lavina se hrnul příval lístků. Denně přibývalo práce, denně se objevovaly nové a nové potíže, aby nenastal zmatek, aby vše bylo vyřizováno a aby bylo vše přesné a spravedlivé. ...ale do dnešního dne jsme nevěděli, že máme jedinečnou věc na světě, jakou ani ve Francii, Anglii, Německu, ba ani v Americe nemají – a to jest veliká registratura naší Ústřední sociální pojišťovny.“

Takto představil v roce 1931 časopis Pestrý týden unikátní strojovou kartotéku poplatníků sociálního pojištění tehdejší Ústřední sociální pojišťovny. Již tenkrát bylo jasné, že nesmí nastat zmatek v evidenci důchodových nároků. Co by asi nastalo nyní, bez dobře nastaveného, pečlivého

a hlavně systematického základu evidence, prostřednictvím strojové kartotéky? Do České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) se stále „sbíhají miliony lístečků“ a i ve 21. století platí, že „musí být přesné a spravedlivé“. Přitom ČSSZ má ve své evidenci již osm a půl milionu klientů, měsíčně

vyplácí více než tři a půl milionu důchodů a přes 200 tisíc nemocenských dávek. Samozřejmě, že nyní jsou důchodové nároky klientů ČSSZ uchovávány v počítačové databázi. Ovšem důmyslný systém strojové kartotéky, vzniklý pro evidenci poplatníků sociálního pojištění, dal dob-



rý základ pro ukládání údajů. A používá se i poté, kdy došlo k jejich převedení z papírové do digitální podoby. Strojová kartotéka je tak dodnes plně funkčním zařízením. Jestliže se do ní ve 30. letech 20. století fyzicky zakládaly jednotlivé papírové spisy (přesně tak, jako má dnes uloženou vaši zdravotní dokumentaci např. váš praktický lékař), dnes, ve 21. století, slouží především jako archiv všech naskenovaných materiálů.

MINULOST

Unikátní kartotéka původní Ústřední sociální pojišťovny svými rozměry a technickým řešením přesahovala a přesahuje „běžný“ typ administra-

tivního zařízení. Posuďte sami. Strojovou evidenci, které zaměstnanci ČSSZ neřeknou jinak než „strojovka“, tvoří dva kartotéční bloky. Oba jsou vysoké 8 metrů, 7 metrů široké a 55 metrů dlouhé, každý z nich obsahuje 4 500 třímetrových zásuvek (celkem 9 000 lístkovic) pro dokumenty formátu A5, což představuje 27 kilometrů ukládacího prostoru.

K obsluze obou bloků kartotéky slouží osmnáct elektromotory poháněných pojízdných zakladačů (9+9). Tyto „jeřáby“ se pohybují po kolejnicích, na jejich plošině je stůl s lampičkou a křeslo pro pracovníka. Ten pojízdný zakladač i zásuvky ovládá - pomocí páčky se pohybuje nahoru, dolů a do stran, dlouhé zásuvky vysouvá stiskem pedálu. Provoz kartotéky byl dvousměnný, dopolední i odpolední směnu tvořil osmnáctičlenný tým - každý jeřáb byl obsazen.

Ocelovou konstrukci kartotéky vyrobily Vítkovické železárny, kartotéku samotnou včetně jeřábů pro obsluhu pak navrhla a vyrobila hostivařská strojírna resp. továrna na výrobu obráběcích strojů Ing. Otakara Podhájského.

Kartotéka byla sestavena v roce 1931, tehdy ještě byla umístěna v přízemí hlavní budovy tehdejší pojišťovny. V letech 1935–36 byla pro potřeby kartotéky na míru vystavěna speciální budova, podle projektu architekta Františka Alberta Libry. A zatímco Ústřední sociální pojišťovna se postupem času přeměnila na dnešní Českou správu sociálního zabezpečení (1990), světově unikátní a vpravdě technicky dokonalá strojová kartotéka zůstala na svém místě od roku 1936 prakticky beze změny.

SOUČASNOST

Nyní strojovka plní především funkci archivu a zálohy počítačových dat. Doklady všech občanů, kteří jsou zaměstnaní nebo podnikají a platí si důchodové pojištění, a které obdrží ČSSZ, se nejprve naskenují, pak se vytěží data a vznikne datová věta, která se ukládá na server. Až pak se naskenované dokumenty uloží do strojovky.

V jednom bloku kartotéky je nyní 65 milionů naskenovaných evi-

EXTRA INFO

ARCHITEKT BUDOVY:

František Albert Libra
(1891–1958)

Funkcionalistický architekt a urbanista F. A. Libra studoval na České vysoké škole technické (1910–13) a na Německé vysoké technické škole v Praze (1913–16), studia dokončil v roce 1920, od roku 1921 se stal architektem „na volné noze“.



V období mezi první a druhou světovou válkou Libra realizoval projekty zhruba na 60 místech po celé České republice. Převážně šlo o úřední budovy, spořitelny, školy, ale i lázně a koupaliště. Za zmínku rozhodně stojí i Librovu průmyslové stavby. Kromě budovy Ústřední evidence sociální pojišťovny v Praze na Smíchovské také např. Edisonova transformační stanice v pražské Jeruzalémské ulici, nynější Palác Edison, Závody AGA v Praze – Vysočanech, Továrna Hydroxygen na výrobu acetyleny a kyslíku v Praze – Hlubočepích. Po druhé světové válce se Libra zaměřil na spolupráci s textilkami v pohraničí, kde začaly vznikat obytné domy pro zaměstnance, zdravotní střediska, výrobní a administrativní budovy.

denčních listů a dalších nárokových podkladů důchodového pojištění. Ve druhém bloku je uloženo 800 tisíc dávkových spisů důchodového pojištění občanů, kteří již pobírají důchodovou dávku a jsou ročník narození 1907–1938.

Údaje lidí narozených od roku 1939 a mladších se ukládají v archivu v pražských Stodůlkách.

NÁRODNÍ KULTURNÍ PAMÁTKA

Strojová kartotéka byla právem 25. 4. 2003 zařazena na seznam kulturních památek České republiky, o rok později, 24. 2. 2004, na seznam přibyla rovněž budova od architekta F. A. Libry.

Pavlaína Roslerová

EXTRA INFO

KONSTRUKTÉR KARTOTÉKY:

Ing. Otakar Podhájský
(1876 – 1940)

Továrnu na obráběcí stroje založil v roce 1913 se svým bratrem Jaroslavem. Od roku 1917 výrobu soustředil na revolverové soustruhy a od roku 1918 na šroubořezy a uspěl na trhu po celém světě. Poválečný rozvoj průmyslové výroby dal vzniknout nápadu na výrobu ocelových regálů, knihoven, ocelových stůlů, skříní či registratur. Těmi vybavil velké knihovny v Praze – univerzitní a městskou, v Brně pak univerzitní a technickou. Největší vřelost mu přineslo zkonstruování kartotéky pro pražskou Ústřední sociální pojišťovnu. K zásadám Podhájského patřilo: „Jsme daleko od moře, proto pronikneme na světovém trhu jen stroji, na kterých je mnoho práce a málo hmoty, tj. stroji, co možná přesnými.“

V roce 1940 pracovalo v továrně 735 dělníků a úředníků. V říjnu 1945 byla továrna znárodněna. V roce 1946 se spojením čtyř továren, včetně té Podhájského, staly Spojené továrny na obráběcí stroje, národní podnik, známé pod zkratkou SPOTOS. V roce 1950 byl SPOTOS začleněn do TOS Hostivař. Dnešní TOS Hostivař navázal na tradice a je předním českým výrobcem univerzálních hrotových brusek.



ALEŠ ULM: ČESKÉ DIVÁKY JE NÁROČNÉ POBAVIT

V sedmdesátých letech patřil ke známým zpěvákům populární hudby, celý svůj další profesní život spojil s Českou televizí. Byl zvukařem, dramaturgem, šéfdramaturgem zábavných a soutěžních pořadů, k mnohým z nich psal i scénáře. I dnes má Aleš Ulm v budově České televize svou kancelář, kde vytváří jako externí spolupracovník pořady, které nabízí do vysílání. Jako zpěvák získal Děčínskou kotvu a bronzovou Bratislavskou lyru, jako člen realizačního týmu několik cen Týtý.

CO VLASTNĚ DĚLÁ DRAMATURG?

Měl by vybírat pořady, přinášet náměty, vyhledávat autory a oslovovat je. Já to ještě prokládám autorskou prací, takže moje činnost je hodně různorodá. Pracuji v kanceláři, kde většinou „úřaduju“, vyřizuji korespondenci, a když něco vymyslím, zavírám se spíš doma, kde je přece jen lepší koncentrace. Teď už jsem třetím rokem externím spolupracovníkem, pracuji na vzniku několika pořadů, které se snažím připravit tak, aby mohly být přijaty do vysílání. Byl jsem např. vedoucím projektu první řady pořadu „Nejchytřejší Čech“. Tenkrát za mnou přišel producent, jestli bych neměl nějaký námet, nápad. V německé televizi jsem viděl chytrou a výpravnou soutěž, která se do veřejnoprávní televize hodila, takže jsme připravili pořad ve „velkém stylu“, myslím, že diváci byli spokojeni.

LIDÉ SI VÁS ASI NEJVÍCE PAMATUJÍ ZE ZÁBAVNÉ SOUTĚŽNÍ HRY KUFR...

Kufr se vysílal dvanáct let. Byla to show se zajímavými hosty, kterou uváděl Pavel Zedníček a já jsem tam dělal rozhodčího. Byl jsem zároveň dramaturgem pořadu a autorem scénářů k dvanácti silvestrovským „Kufrům“. Mám takovou legrační vzpomínku na pokus, který jsme jednou udělali - byl to pořad „Kufr

s hvězdičkou“, vysílaný na Silvestra po půlnoci, možná si na ten pořad vaši čtenáři vzpomenou. Hostům jsme řekli, že si mohou připravit vtipy i mírně „košilaté“. Netušil jsem, co nastane. Bylo to totiž „hodně košilaté“, herci to pořádně rozjeli - i mě to přivádělo do rozpaků...

PŘIPOMEŇME I VELMI ÚSPĚŠNÝ POŘAD O POKLAD ANEŽKY ČESKÉ...

To už byla soutěž, kde se předpokládaly hlubší znalosti z historie, zájem o naše dějiny. Prováděla diváky i soutěžící našimi hrady a zámky. K psaní scénářů bylo třeba nastudovat mnoho literatury, střídalo se nás tenkrát pět. Marek Eben jako průvodce byl zárukou noblesy a kultivovaného projevu. Měli jsme velké renomé, vrata historických objektů se před námi sama otvírala, všude nás vítali s otevřenou náručí. Naše návštěva pro ně byla velkou propagací.

S TELEVIZNÍMI KAMERAMI JSTE SE ALE POPRVÉ SETKAL JAKO ZPĚVÁK...

Ano, je to tak. Vystudoval jsem sice průmyslovku a začal pracovat jako technik a později jako zvukař, zároveň jsem ale zpíval. Bavilo mě to, zúčastňoval jsem se různých pěveckých soutěží, chodil jsem na soukromé hodiny zpěvu. Později jsem byl přijat na Lidovou konzervatoř a tam už se mi dostalo opravdu odborné pěvecké

výuky. A pak náhodou onemocněl jeden z finalistů soutěže Talent 69. Paní profesorka mě tam postrčila - do počtu - a stal se zázrak.

ZAÚŘADOVALO ŠTĚSTÍ?

Přišlo v podobě Jiřího Štáidla a Karla Vlacha, kteří si mě tam všimli. „Co kdybychom udělali tady mladýmu desku?“ řekl pan Vlach a o mém osudu bylo rozhodnuto. Byl jsem nadšený, bylo to pro mne něco neuvěřitelného. Natočili jsme píseň *Pozdravuj* - a prodalo se sto tisíc desek...

CO TOMU ŘÍKALA VAŠE RODINA?

Podporovali mě, byli na můj úspěch pyšní. Také babičky a dědové. Musím se pochlubit - jeden z mých dědečků, František Ježek, byl předválečným ministrem v Benešově vládě. Jeho paměti o období kolem Mnichova by měly brzy vyjít v knižní podobě. Jako nejstaršímu synovi mi je předal otec, já jsem je poskytl dr. Tomešovi, který je zpracoval a přišel vůbec s možností vydat je.

VYHRÁL JSTE DĚČÍNSKOU KOTVU, ZÍSKAL JSTE BRONZOVOU BRATISLAVSKOU LYRU, KTERÁ PÍSEŇ BYLA VAŠÍ NEJSILNĚJŠÍ?

Určitě Šálek šipkového čaje - ta písnička mě provázela celou kariérou a ještě dodnes se občas hrává. Napsal ji pro mne Milan Drobný, asi se ►

► inspiroval melodiemi na své dovolené v Řecku. Má krásný text Vladimíra Poštulky, je to taková píseň „paní a dívek“. Po úspěchu na Lyře mě začali lidé poznávat, byl jsem zván na různé koncerty i do televizních pořadů, nezvládal jsem už pracovat jako zvukař. Dostal jsem nabídku účinkovat v Rokoku.

kem, Karlem Štědrým i se Stellinkou Zázvorkovou... Jenže jsem neměl žádné autorské zázemí. Jiří Štaidl bohužel zemřel, já jsem sice zpíval, ale cítil jsem, že se nikam neposunuju, a to mě nebavilo. A protože jsem se u svých pořadů podílel i na scénářích a to psaní mi docela šlo a hodně mě bavilo, rozhodl jsem se vydat se

VĚTŠINA ZÁBAVNÝCH A SOUTĚŽNÍCH POŘADŮ POSLEDNÍCH DVACETI, TŘICETI LET VÁM VLASTNĚ PROŠLA RUKAMA...

V podstatě ano, ale na schvalování pořadů se samozřejmě podílí celá řada lidí. Byly i pořady, ze kterých jsem nadšený nebyl, ale bral jsem je jako jistou povinnost, společenskou



JAK NA TOHLE PROSLAVENÉ DIVADLO VZPOMÍNÁTE?

Byla tam senzační parta. Přišel jsem jako mladík mezi zavedené zpěváky, ale přijali mě mezi sebe. Musím se smát, když si vzpomenu, jak jsme si s Jitkou Zelenkovou, Valérií Čížmárovou či Karlem Štědrým říkali, jak už je Hála starý – bylo mu tenkrát 35 let... Bohužel moje angažmá po dvou letech skončilo, v roce 1974 bylo Rokoko zavřeno.

TÍM VAŠE PĚVECKÁ KARIÉRA SKONČILA?

To ne, jezdil jsem s kytarou dál, měl jsem svůj pořad, měl jsem postupně dvě kapely, v jedné byli dokonce kluci z Katapultu, vystupoval jsem v estrádách s Felixem Holzmannem, Jiřinou Bohdalovou, Láďou Menší-

tímto směrem. V pětatřiceti jsem začal studovat žurnalistiku – obor film a televize na Univerzitě Karlově.

JAKÝ BYL VÁŠ PRVNÍ DRAMATURGICKÝ POČIN?

Po dokončení studia jsem náhodou potkal Gustava Oplustila, matadora televizní zábavy, a ten mě vzal k sobě, do své skupiny. Pro dramaturga je velkou výhodou, když se s umělci zná, moc se mi to hodilo. Režisér Vašta, který mě znal jako zpěváka, mi dal důvěru a coby začínajícímu scénáristovi a dramaturgovi mi svěřil velký koprodukční pořad s televizí ZDF. Vznikl pořad 2x6 ze dvou měst, ve kterém účinkovaly velké herecké a hudební hvězdy. Vážil jsem si toho, že jsem dostal příležitost, byl to dobrý start v mé nové profesi.

objednávku. Některé pořady se povedly více, jiné méně, k těm, ze kterých jsem měl radost, patřily určité *Kufry*, *Anežka*, *Věšák*, ale i jednotlivé pořady. Třeba *Hvězda mého srdce*, kde diváci hlasovali, který je jejich nejoblíbenější herec, nebo *Kniha mého srdce*, česká verze anglického pořadu, kde tenkrát vyhrál *Saturnin*.

JSME ČASOPISEM PRO SENIORY, PROTO URČITĚ MUSÍM ZMÍNIT VÁŠ PODÍL NA POŘADECH KARLA ČÁSLAVSKÉHO HLEDÁNÍ ZTRACENÉHO ČASU...

Máte pravdu, ten pořad senioři mají rádi a z dopisových ohlasů víme, že i reprízy, které v současné době televize nabízí, se setkávají s velkým zájmem diváků. Vůbec retrozáběry jsou pro starší diváky velmi vděč-

ným tématem. Ale zpět ke Karlu Čáslavskému. Když jsem se stal šéfdramaturgem, už to byl ale dávno skvěle zavedený pořad a já jsem vlastně přišel už do rozjetého vlaku. Jedno anglické přísloví říká: Nikdy neměňte vítězný tým! Zasahoval jsem výjimečně, jen abych pomohl. Karel Čáslavský pracoval v Národním filmovém archivu mnoho let, materiály perfektně znal a dobře si hlídal, aby se nepoužily jinak, než si přál. Byl jsem mu velmi vděčný i za to, že mi sehnal i několik filmových záběrů již zmiňovaného dědečka – prvorepublikového politika.

VYHLEDÁVAL JSTE I ZAJÍMAVÉ POŘADY V CIZINĚ?

V Cannes existují každoroční veletrhy televizní zábavy, kam jsem pravidelně jezdil. Stovky různých firem nabízejí své katalogy s mnoha televizními formáty, vždycky se tam najde něco zajímavého.

JE JISTÉ, ŽE KDYŽ JE POŘAD ÚSPĚŠNÝ V ZAHRANIČÍ, ÚSPĚJE I U NÁS?

Tak to vůbec nefunguje. České diváky je hodně obtížné bavit. Nedají se lehce strhnout k nadšení jako třeba Němci nebo Italové. Čekají – bav mne... Je těžší odhadnout, jak zareagují. Navíc my nemůžeme vyvíjet některé formáty vysílané na komerčních televizních kanálech,

veřejnoprávní televize musí dbát na jistá kritéria kultivované zábavy.

KAM SE Z ČESKÉ TELEVIZE VYTRATILA DECHOVKA?

Na to vám neumím odpovědět, neměl jsem dechovku „v popisu práce“. Vím, že narážíte na to, že ji senioři vyhledávají na televizi Šlágr. Jde ale hodně i o úroveň pořadů. Například Němci ji berou jako součást své kultury, i když menšinové, má svoje publikum a je přijímaná pozitivně. U nás je to takové křečovitéjší, diváci ji brali jako nemoderní, okrajovou záležitost.

DOKÁŽETE UŽ ODHADNOUT REAKCE DIVÁKŮ NA KONKRÉTNÍ POŘAD?

Snažím se o to, a za ta léta už to většinou poznám. Vím, která místa diváky dojmou, která pobaví. Nejhorší je, když se v pořadu nic neděje, nebo když mu přestávám rozumět – vím, že to tak budou cítit i ostatní diváci a že to asi bude malér. Mám takovou jednu vzpomínku – když jsme začínali s Kufrem, diváci, zejména ti starší, byli pohoršeni tím, jak tam Pavel Zedníček pobíhá, poskakuje a v dopisech si na to stěžovali. Neutekl ani rok, zvykli si a začaly chodit pochvaly, jak to ten Pavlík dělá dobře. Senioři se nakonec stali jeho obhájci.

EXTRA INFO

VÝBĚR Z TELEVIZNÍCH POŘADŮ, NA KTERÝCH SE ALEŠ ULM PODÍLEL



- Kufr
- Věšák
- Všechnopárty
- Vyprávěj
- StarDance
- Nejchytřejší Čech
- Tajemství rodu
- Trapasy
- Všechno nejlepší
- V Praze bývávalo bláze
- Hvězda mého srdce
- Hledání ztraceného času
- Sedm divů Česka
- Veselé vánoční příhody
- ... a mnohé další

JAKÝ BYL VÁŠ NEJHEZČÍ ZÁŽITEK V TELEVIZI?

Měl jsem velkou radost, když jsem si několikrát šel pro cenu Týtý. Pro jistotu jsem si připravoval vždy děkovnou řeč – vzpomínám, že jsem se procházel po nábřeží a přeříkával si ji. Jenže ceny za televizní zábavu se dávaly až jako jedny z posledních, takže jsem pak zjistil, že všechno, co jsem si připravil, už bylo řečeno... Přebíral jsem třikrát cenu za Kufr, dvakrát za Všechnopárty, tři ceny získal i seriál Vyprávěj. Jsou to divácké ceny, takže jsem si pak mohl říci – u diváků jsme uspěli...

PANE ULME, DOVOLTE MI ZÁVĚREČNOU OTÁZKU. ZPÍVÁTE SI I DNES – PO TOLIKA LETECH, TŘEBA JEN SÁM PRO SEBE?

Pro sebe málokdy. Ale mám dvě skvělá vnoučata, šestiletá dvojčata Vojtu a Báru. Zpíváme si spolu, ale nemůžeme doma, musíme venku, na zahradě. Jejich nejoblíbenější jsou totiž ty rychlé, nejlépe rokenrol – u kterých dupou a křičí... Jako každý dědeček si svá vnoučata moc užívám a raduji se z nich. A jestli půjdou někdy podobnou cestou jako já? To se teprve uvidí...

Děkuji za rozhovor.

Eva Procházková

Foto: Ondřej Kepka



FARÁŘ, KTERÝ CHTĚL VYSÁVAT BLESKY



EXPERIMENTY SE STATICKOU ELEKTRINOU

V září roku 1726 byl vysvěcen na kněze. Zároveň se stal učitelem přírodních věd. Studuje dále teologii a filosofii a v obou oborech získává doktorát. V roce 1736 přijal návrh opata Nolbeka, aby se ujal řízení farnosti v Příměticích u Znojma a stal se farářem.

Nevěnuje se však jen svým ovečkám, zabývá se i experimenty se statickou elektřinou. K tomuto účelu si sám zhotovil přístroj zvaný elekturum. Byla to skleněná koule na dřevěné hřídeli, jejímž otáčením a třením o polštář z telecí kůže získával elektřinu. Během svých výzkumů zjistil, že blýskání a hřmění za bouřky je elektrické podstaty a jde vlastně o stejné jevy, jaké pozoroval při svých pokusech. Začal se proto zabývat myšlenkou sestavit zařízení, které by odnímalo z bouřkových mraků blesky. Pozorování prováděl při každé bouřce. Své závěry sepsal v rozsáhlém pojednání „Magia naturalis“ (O podstatě atmosferické elektřiny), které dedikoval císařovně Marii Terezii. Pověst o jeho experimentech se tak donesla až k císařskému dvoru ve Vídni. V roce 1750 byl vyzván, aby své pokusy předvedl přímo před císařským párem. Ten byl nadšen. Už méně ale fyzici, s nimiž se Diviš snažil korespondovat. Jeho dopisy totiž často začínaly citáty z Bible a rozvíjely teorie, které v té době byly již zastaralé. Vědci v Divišových snahách

Patří k těm, kteří se žádné slávy nedočkali. Jeho vynález nebyl ani uznán. Přesto patří k osobnostem, které nás proslavily ve světě a na které můžeme být právem pyšní. Narodil se 26. března 1698 na malé zemědělské usedlosti v blízkosti Žamberka. Jeho otec byl podruhé ženatý, a tak měl kromě čtyř sourozenců vlastních i dva nevlastní. Byl velice nadaný, ale také chudý. Studentem latinské školy ve Znojmě se mladý Václav Divíšek mohl stát jen proto, že náklady hradil premonstrátský klášter v Louce u Znojma. Tam se také po ukončení studií stal řeholníkem a přijal nové jméno: Prokop Diviš.

viděli pokus, sjednotit teologii s fyzikou, což zvyšovalo jejich pochyby o jeho vědeckých schopnostech.

viděli pokus, sjednotit teologii s fyzikou, což zvyšovalo jejich pochyby o jeho vědeckých schopnostech.

ZRODIL SE BLESKOSVOD

V roce 1753 byl v Petrohradě při pokusech s elektrickými výboji zabit bleskem profesor Georg Wilhelm Richmann. Evropa byla z jeho smrti v šoku. Divíše tragédie vedla k tomu, že sepsal latinské pojednání o svádění elektrických výbojů z mračen do země. A nejenom k tomu: dne 15. června 1754 vztyčil v Příměticích první bleskosvod, kterému ovšem říkal povětrnostní stroj. Nebyl to bleskosvod v dnešním slova smyslu. Divišova „machina meteorologica“ měla trvale vyrovnávat napětí mezi nebem a zemí, a tak odvracet samotný vznik výboje. Základem stroje byl vodorovný železný kříž umístěný na patnáctimetrovém (a později 41,5 m vysokém) stožáru. Ramena kříže

byla na konci kolmo doplněna kratšími vodorovnými tyčemi, na kterých bylo umístěno 12 kovových krabic, v nichž bylo do silné vrstvy železných pilin vloženo celkem asi 400 ostrých kovových hrotů čnicích k obloze. Celá konstrukce byla ukotvena třemi železnými řetězy. Pravděpodobně kvůli udržení její stability, ale v praxi měly i zemní účinky.

Už uvedení neobvyklého stroje do provozu mělo v tehdejšímu tisku mimořádný ohlas a to daleko za hranicemi regionu.

Místní rolníci nové dominantě vesnice ale nevěřili. Už proklamovaný záměr faráře ovlivňovat počasí v nich vyvolával stále větší nedůvěru.

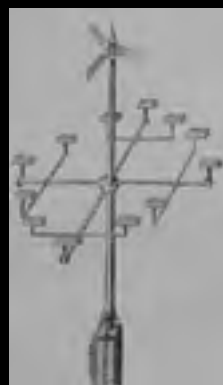
hradě, o kterém jejich farář neustále tvrdil, že zabraňuje bouřkám. Po protestních dopisech z řad obyvatelstva nadřízeným byl Diviš vedením církve donucen celý projekt zrušit a druhé zařízení, umístěné na nepřístupném místě na kostelní věži, později odevzdat klášteru v Louce. Diviš tedy nemohl svůj stroj odzkoušet a dokázat, jak působí, a potvrdit jeho teze, že když z atmosféry pomocí kovových hrotů odsaje elektrický náboj, ztratí mraky svou ničivou sílu. I tak ovšem jako skutečný bleskosvod jeho vynález mohl fungovat jen jaksi mimochodem. Navíc byl neúčelně komplikovaný.



Vynález bleskosvodu si dnes svět spojuje především se jménem Benjaminu Franklina



▲ Nákres Divišova bleskosvodu



▲ Jedna z replik Divišova bleskosvodu

▼ Obálka jednoho z Divišových pojednání o elektrických výbojích



Když pak v roce 1759 vesnici postihlo nebývalé sucho, zničili v noci na 10. března 1760 stroj ve farní za-

SLÁVA PŘIPADLA AMERIČANOVÍ

A tak když se Diviš blesky a hromosvodem zabýval řadu let, vynález bleskosvodu si nakonec připsal někdo jiný: americký vědec a státník Benjamin Franklin. Ten již v roce 1749 přišel s důkazem, že blesk je elektrické podstaty. Svůj tyčový uzemněný bleskosvod však postavil ve Filadelfii až v roce 1760, tedy šest let po Divišovi. Jednalo se o zařízení ideově odlišné od vynálezu Prokopa Divíše. Benjamin Franklin svůj jednohrotý bleskosvod sestavil na základě správnější představy, že bleskosvod pouze svádí blesky na neškodné místo, nemůže zabránit vzniku výbojů. Jeho bleskosvod se dal snáze sestavit, poskytoval skutečnou ochranu bez zbytečných nákladů, a rychle se pro-

Také G. W. Richmann zkoumal elektrické napětí v atmosféře před a po bouřce pomocí železné tyče, kterou instaloval na svém domě a na jejímž konci byl upevněn elektrometr. Když chtěl společně s asistentem během bouřky 23. července 1753 vyhodnotit naměřené údaje, udeřil do tyče blesk a usmrtil ho. V Evropě to vyvolalo velké pozdvižení a posílilo odpůrce bleskosvodů v jejich přesvědčení, že tato nová technika je nebezpečná...



to rozšířil. První Franklinův bleskosvod byl v Čechách vztyčen roku 1775 na zámku Měšice u Prahy.

Českému vynálezci Divišovi tak nakonec zůstalo jen to, že je někdy nazýván „evropským Franklinem“.

František Vonderka

Foto: archiv autora

JAK VYPOŘÁDAT INVESTICE SYNA VLOŽENÉ DO NEMOVITOSTI RODIČŮ?

Dotaz:

Dobrý den, potřebuji poradit v této věci. Koupili jsme s manželem rodinný dům. Přesně řečeno polovinu rodinného domu. Druhou polovinu zaplatila naše dcera se svým manželem. Jsme tedy zapsáni všichni čtyři v listu vlastnictví na katastru nemovitostí jako spoluvlastníci. Já s manželem máme dle sepsané dohody k užívání byt v přízemí a společně po-

užíváme společné prostory a zahradu. Dcera s manželem užívají byt v patře. Syn se oženil a požádal nás o možnost přistavení patra. Přistavěl si se souhlasem nás všech čtyř spoluvlastníků byt, jak se říká, půdní byt a opět se souhlasem všech si tam nechali zapsat oba, tedy syn i manželka, trvalé bydliště, což prý nemá na nic vliv. Nevíme, jak to máme udělat, aby to, co do našeho

domu vložili, patřilo synovi a jeho manželce. Nemají tam totiž žádný vlastnický podíl. Jak je, prosím, třeba postupovat, aby vše bylo spravedlivě urovnáno. Nechci, aby v případě, že by někdo z nás zemřel, nastaly nějaké problémy či rozepře kvůli dědictví nebo aby se nestalo, že by syn musel platit ještě znovu z toho, co do domu investoval. Velmi vám děkuji.

Odpověď:

Pokud váš syn se všemi spoluvlastníky neuzavřel smlouvu, na jejímž základě by mu a jeho manželce všichni nebo někteří spoluvlastníci darovali určitou finanční částku, která by byla jimi použita ke zbudování půdního bytu, vzniklo na straně všech čtyř spoluvlastníků domu bezdůvodné obohacení, tak jak o něm hovoří § 2991 a násl. nového občanského zákoníku. V tom případě by váš syn se svojí manželkou investovali do zhodnocení domu bez toho, že by k tomu měli nějaký právní titul.

Pokud jde o trvalé bydliště, nevznikají jím žádná práva k nemovitosti. Dnes má trvalé bydliště pouze evidenční charakter. Případně adresa trvalého bydliště slouží jako doručovací adresa.

Stav popsáný v předešlém odstavci se musí napravit jinak. Zvláště pokud chcete, aby to, co syn s manželkou zainvestovali na výstavbu půdního bytu, bylo v jejich vlastnictví. V tom případě je třeba učinit takové právní kroky, které by z nich učinily spoluvlastníky domu v poměru, který odpovídá rozsahu přístavby. Jak jsem již uvedla, je třeba tak učinit zejména z toho důvodu, aby se vypořádalo vzniklé bezdůvodné obohacení vás jako rodičů a sestry s manželem. V obecné rovině platí, že spoluvlastníci domu jsou povinni bezdůvodné obohacení vrátit.

V tomto případě by se samozřejmě nejednalo o vyplacení finanční část-

ky, kterou syn s manželkou investovali do zbudování půdního bytu. Vzhledem k tomu, že syn v nástavbě bydlí a nemíni tuto skutečnost měnit, je samozřejmě možné, aby bylo bezdůvodné obohacení vráceno v podobě získání spoluvlastnického podílu na domě. Tento spoluvlastnický podíl by měl odpovídat výši investic do domu vložených. Toto lze učinit tak, že všichni současní spoluvlastníci domu by měli synovi a jeho manželce tento spoluvlastnický podíl na domě synovi s manželkou darovat. O tento podíl by se pak krátila výše jejich spoluvlastnických podílů.

Je tedy třeba sepsat darovací smlouvu nejlépe u advokáta, případně notáře. Vzhledem k tomu, že každý advokát či notář ji sepiše za jinou cenu, je třeba zjistit, za jakou cenu by vám ten který advokát či notář darovací smlouvu sepsal. Nejde o nepatrné rozdíly v ceně, proto je rozumné obvolat několik advokátů nebo notářů a zvolit si toho, u něhož vám bude cena nejvíce vyhovovat. Pokud neznáte žádného advokáta či notáře, můžete využít seznamu advokátů nebo notářů, které najdete včetně kontaktů na internetu, a to na www.justice.cz nebo www.cak.cz nebo na stránkách notářské komory na www.nkcr.cz.

Po sepsání darovací smlouvy se tato podpisem všech stran stává platnou. Musí však být i účinná. Účinnosti nabude vkladem do katastru nemovitosti. To znamená, že je

nutné zanést smlouvu na katastrální úřad k provedení zápisu o změně velikosti spoluvlastnických podílů k domu. Musí být proveden vklad do katastru nemovitostí. Zde sepišete žádost, přiložíte požadované přílohy a zaplatíte správní poplatek.

Další možností, kterou máte, je vyčlenění samostatné bytové jednotky, která bude shodná se synem a jeho manželkou obývaným půdním bytem. I tato by synovi a manželce musela být následně darována.

Ve své odpovědi se nebudu zabývat poslední možností, která spočívá ve vyrovnání pro případ smrti některého spoluvlastníka domu, např. prostřednictvím závěti či uzavření dědické smlouvy, neboť ve vašem případě nevidím tuto možnost jako vhodnou, protože by kterýkoli spoluvlastník se svým spoluvlastnickým podílem mohl do doby úmrtí libovolně disponovat. Zároveň by se nedosáhlo odstranění stavu bezdůvodného obohacení současných čtyř spoluvlastníků.

Stejný postup platí i v případě, že byste vlastníky byli pouze vy a váš manžel nebo jeden z vás.

JUDr. Zdeňka Vejvalková

odborná právní poradkyně RS ČR Brno

JAK PŘIPOJIT KRBOVÁ KAMNA KE KOMÍNU?

Klient užívající byt ve vlastnictví v bytovém domě si koupil krbová kamna, která by chtěl používat v chladných dnech k večernímu posezení, nikoliv tedy k vytápění bytu. V obývacím pokoji má nepoužívaný komín. Požádal proto správce bytového domu (společenství vlastníků), aby mu záměr umožnil a zařídil. Správce sdělil, že jde o problém, který si musí obstarat sám, protože komín je sice ve spoluvlastnictví vlastníků, ale zaústění z místnosti prý patří jemu. Klient požádal bytového poradce, aby mu objasnil vlastnictví a spoluvlastnictví a současně postup, jaký by měl správně zvolit.

VLASTNICKÝ PROBLÉM

Podle platné kupní smlouvy je klient vlastníkem bytu a podle prohlášení vlastníka domu, dříve bytového družstva, pak společenství vlastníků jednotek a nyní společenství vlastníků, komínové těleso uvnitř vnější stavební konstrukce počínaje komínovými dvířky ve sklepech a konče komínovou nástavbou nad úroveň střechy patří mezi společné části domu a je tedy ve spoluvlastnictví všech vlastníků bytů a nebytových prostorů bytového domu. Nelze tedy vydělovat komínový sopouch, jímž začíná vstup do komínového tělesa z obývací míst-

nosti klienta, od celkové komínové sestavy, protože jde o jednotný stavební technologický celek stručně nazvaný jako komín. Forma vlastnictví ale není totéž co technické a bezpečnostní požadavky, které komín musí splňovat, aby bezpečně odváděl spaliny z připojeného topidla.

TECHNICKÉ ŘEŠENÍ

Podle sdělení klienta předmětný komín nebyl dlouhá léta užíván a za jeho čištění nikdy bývalým vlastníků bytového domu nic neplatil. Z toho lze vyvodit, že komín mohl být kdysi odborně zaslepen kominickou firmou, protože jinak by tato firma při každoročním vymetání sazí a vyčištění z komínových dvířek tuto službu účtovala vlastníkovému domu a ten pak nájemcům a později vlastníků bytů a nebytových prostor. I když k zaslepení nemuselo dojít, nelze komín uvést do provozu bez technické prohlídky, vymetení a ověření funkčnosti odbornou kominickou firmou, která může potom topidlo odborně ke komínu připojit. Provozovaný komín pak musí být každoročně vymetán a vybírány saze.

KDO A CO BY MĚL ZAŘÍDIT A KDO TO MUSÍ ZAPLATIT

Odbornou prohlídku, vyčištění a uvedení komínu do provozu by

měl správně na požadavek klienta objednat a zaplatit správce bytového domu, který to přeúčtuje klientovi. To bude vyžadovat součinnost klienta, protože komínovou zkoušku bude nutné provést z obytné místnosti. Pokud došlo k předchozí nedohodě, není třeba z principu trvat na tomto postupu, a bylo by tedy možné, aby klient svůj záměr zprovoznit komín prokazatelně správci bytového domu ohlásil a sjednal si službu u odborně způsobilé kominické firmy sám. S firmou si pak sjedná i připojení nového topidla. Potvrzení o provozuschopnosti komínu pak klient předá správci bytového domu. Dílo zaplatí ten, kdo je objednal.

Klient bude srozuměn s tím, že bude každoročně hradit vymetání komínu a vybírání sazí. Správce bytového domu bude tuto službu objednávat a obstarávat bezpečný přístup jak ke komínovému nástavci, tak ke komínovým dvířkům. Službu čištění bude účtovat klientovi a ten ji bude zálohově měsíčně hradit. Služba bude zahrnuta do ročního vyúčtování cen za poskytnuté služby společně s užíváním bytu, kde budou měsíční zálohy zúčtovány se skutečnými náklady.

Ing. Karel Hanauer

bytová poradna Rady seniorů ČR Praha

PŘECHOD NÁJMU BYTU PO ÚMRTÍ NÁJEMCE

Před měsícem mi zemřela maminka, které bylo 50 let, a se kterou jsem žil od svého narození v jednom bytě. Nájemní smlouva je se jménem maminky. Co mám udělat, abych v bytě mohl bydlet a nájemní smlouva byla napsána na mě? Já mám 18 let. Děkuji.

Podle § 2279 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů přejde nájem na člena nájemcovy domácnosti, který v bytě žil ke dni smrti nájemce a nemá vlastní byt. Je-li touto osobou někdo jiný než nájemcův manžel, partner, rodič, sourozenec, zeť, snacha, dítě nebo vnuk, přejde na ni nájem, jen pokud pronajímatel souhlasil s pře-

chodem nájmu na tuto osobu.

Nájem bytu po jeho přechodu skončí nejpozději uplynutím dvou let ode dne, kdy nájem přešel. To neplatí v případě, že osoba, na kterou nájem přešel, dosáhla ke dni přechodu nájmu věku sedmdesáti let. Stejně tak to neplatí v případě, že osoba, na kterou nájem přešel, nedosáhla ke dni přechodu nájmu věku osmnácti let; v tomto případě skončí nájem nejpozději dnem, kdy tato osoba dosáhne věku dvaceti let, pokud se pronajímatel s nájemcem nedohodnou jinak.

V dotaze uvádíte, že jste s maminkou žil ve společné domácnosti, předpokládám, že nemáte vlastní byt

a dále uvádíte, že je vám 18 let, takže pokud se s pronajímatelem nedohodnete jinak, nájem bytu vám skončí nejpozději uplynutím dvou let ode dne, kdy nájem bytu na vás přešel.

V případě, že se s pronajímatelem dohodnete jinak (např. nájem na dobu neurčitou), doporučuji, abyste uzavřel novou nájemní smlouvu. Ne-li dohoda s pronajímatelem možná, pak platí shora uvedené a není třeba uzavírat novou nájemní smlouvu. I pro vás bude platit nájemní smlouva maminky.

Rubriku připravuje SON,
členská organizace RS ČR

MOŘSKÉ ŘASY – PŘÍRODNÍ „MULTIVITAMIN“



V lednovém článku o ledvinách jsme se zmínili o mořských řasách, které jsou vynikajícím prostředkem pro jejich posílení. V tomto čísle bychom se jim rádi věnovali podrobněji. Mořské řasy lze bez nadsázky považovat za přírodní „multivitamin“. Obsah vitaminů a minerálních látek v mořských řasách je mimořádný (10–20× než v zelenině – především vápník, železo a jód). Neméně důležité je, že všechny obsažené látky jsou naším organismem dobře vstřebatelné.

Mořské řasy jsou vynikajícím detoxikačním prostředkem. Mají schopnost odvádět z těla těžké kovy a radioaktivní látky. Svým složením jsou zásadotvorné - snižují překyselení, výrazně se podílejí na snižování cholesterolu, redukuje tuky, regulují krevní tlak a pozitivně ovlivňují hojení a kvalitu vlasů.

To, že jsou zdravé, víme, ale přijít na to, jak s nimi naložit v kuchyni, je složitější. Nejsou tradiční součástí našeho jídelníčku, a tak musíme trochu experimentovat či hledat inspiraci v jejich domovině. I velmi malé množství řas, které do pokrmu přidáme, významně zvýší jeho výživnou hodnotu, takže si můžeme postupně zvykat. Pokud máte obavu z příliš silné mořské vůně a chuti, vyzkoušejte pro začátek Wakame, Arame, Nori nebo Kombu. Mají jemnou chuť a velmi slabé mořské aroma.

KOMBU

Řasa Kombu snižuje cholesterol, vyrovnává krevní tlak a odstraňuje těžké kovy. Patří k řasám s nejvyšším obsahem jódu.

WAKAME

V japonské lidové léčbě je známým prostředkem pro čištění krve a posílení krevního oběhu, upravuje krevní tlak a zlepšuje kvalitu vlasů a pokožky. Wakame je velmi vhodná pro začátečníky, jelikož nemá výrazné rybí aroma a má docela příjemnou chuť.

Pěknou zelenou barvou a strukturou připomíná klasickou suchozemskou zeleninu.

DULSE

Řasa Dulse je bohatá na železo, vápník, hořčík, fosfor a jód. Má vysoký obsah proteinů a stejně jako ostatní řasy posiluje krev a cévy.

ARAME

Řasy Arame jsou o něco aromatictější než Wakame. Sklízí se ručně, poté se 7 hodin vaří a nakonec se suší na slunci. Arame je ceněna mimo jiné pro svou schopnost snižovat vysoký krevní tlak a v japonské lidové medicíně ji používají pro léčbu „ženských“ nemocí.

NORI

Sušená řasa, která se nejčastěji prodává ve formě tenkých plátků. Je jednou z nejrozšířenějších mořských řas a má vynikající chuť. Kromě minerálních látek obsahuje také velké množství bílkovin, nejvíc ze všech mořských řas. Tradičně se používá k přípravě sushi.

HIJIKI

Hijiki patří mezi nejoblíbenější řasy. Čerstvá řasa má hnědou barvu, ale usušením přechází do černé. V Japonsku je tradiční přísadou a používá se do polévek a omáček. Je obzvláště bohatá na vápník a železo a obsahuje samozřejmě další mine-

RECEPT

RYCHLÁ MISO POLÉVKA S ŘASOU DULSE

1 čajová lžička misopasty, 1/4 šálku vloček řasy Dulse, 1 lžička strouhaného zázvoru (lze nahradit 1/4 lžičky sušeného zázvoru), 1 lžíce na kousky nakrájené jarní cibulky, 1–2 lžíce na kostky nakrájeného uzeného nebo smaženého tempehu

Řasy, jarní cibulku a zázvor přelijeme 1/2 litrem vroucí vody a necháme přejít varem, přidáme nakrájený tempeh a misopastu rozmíchanou v troše vlažné vody.

ralní látky (hořčík, jód, zinek), vitaminy, bílkoviny a vlákninu. Japonci věří, že pravidelná konzumace této řasy zvyšuje obranyschopnost organismu a také zkrásluje.

AGAR

Agar působí v organismu protizánětlivě, neutralizuje jedy ve střevě a účinkuje jako mírné projímadlo. Díky vysokému obsahu vlákniny snižuje agar v krvi hladinu cukru i cholesterolu.

Agar má neutrální chuť, je bez zápachu a barvy. Již při nepatrné koncentraci je řasa schopna vázat vodu nebo jiné tekutiny. Používá se jako velmi výživný želírovací prostředek pro zahušťování pudinků, dezertů, zmrzlin, omáček, marmelád nebo pro přípravu zeleninových aspiků.



Klub La Vie ve spolupráci s kluby aktivního stáří a kluby seniorů pořádá přednášky o zdravé výživě. Přednášky jsou zdarma. Kontakty pro případné zájemce: La Vie – klub zdravé výživy, Sokolovská 209, 190 00 Praha 9 – Vysočany. Tel.: 603 223 260, E-mail: info@klublavie.cz, adresa na internetu: www.klublavie.cz

OTRAVY POKOJOVÝMI ROSTLINAMI

Než si domů přivedete zvířecího kamaráda, je třeba byt trochu upravit. To znamená odstranit nebo zabezpečit vše, co by mohlo být nebezpečné. Nezapomínejme, že nejen ostrými předměty by si zvířátko mohlo ublížit.



Velkým nebezpečím ve vašem bytě mohou být **okrasné květiny a rostliny**. Zvláště kočky se o rostlinky rády otírají a ožďibují je, avšak i takové rozdivočelé štěně ponechané samo doma se může zabavit taháním a okusováním květin.

V životě koček jsou rostliny velmi důležité. Okusováním a požíráním trávy si pomáhají ke zvracení nestrávených chlupů ze žaludku. Ale i pejskaři jistě potvrdí, že jejich mazlíčci na procházkách trávu okusují. Kočky chované venku nemají problémy se k trávě dostat a samy se jedovatým rostlinám vyhýbají. Horší je to s kočkami chovanými v bytech. Pokud nemají k dispozici čerstvou zelenou trávu, lákají je listy pokojových rostlin. Proto vždy doporučujeme pořídit domů truhlík s „kočičí trávou“ nebo alespoň speciální pasty k rozpouštění trichobezoárů.

Pokud zvířátko pozře pro něj jedovatou rostlinu, příznaky se obvykle dostaví už do 20 minut. Samozřejmě záleží na množství pozřené rostliny a na druhu rostliny. Pokud ale zvíře pozře i jen malý kousek a příznaky se nedostaví, je i tak vhodné navštívit veterináře a krevními testy nechat

překontrolovat játra a ledviny. I pro vás zanedbatelné množství je totiž může vážně poškodit.

PŘÍZNAKY OTRAVY A PRVNÍ POMOC

Nejčastějšími příznaky otravy bývá výrazné slinění, někdy pěna u tlamy, dávení a zvracení, malátnost, ztráta koordinace, trhavé pohyby nebo křeče a potíže s dýcháním. Často nastoupí i lokální reakce v podobě otoku tlamy a hlavy.

PŘI POZŘENÍ JEDOVATÝCH ROSTLIN JE NUTNÉ POSKYTNOUT PRVNÍ POMOC:

Vytáhnout zbytky rostliny z tlamy a poté ji vypláchnout vodou. Při otoku tlamičky je nutno zabezpečit průchodnost dýchacích cest. Bezpodmínečně sežeňte veterinární pomoc. Je vždy lepší znát konkrétní název rostliny, avšak nejdůležitější je rychlost pomoci.

Veterinární lékař zpravidla vyvolá zvracení, podá živočišné uhlí nebo detoxikační gel a pravděpodobně si váš mazlíček pobude na infuzích.

Zkušenější chovatelé mohou vyvolat zvracení už doma a to podáním



POZOR NA ZAVÁDĚJÍCÍ INFORMACI, ŽE ROSTLINY, KTERÉ NEJSOU JEDOVATÉ PRO DĚTI, SE HODÍ DO BYTU S KOČKOU. BA NAOPAK! ROSTLINY, KTERÉ NEUBLÍŽÍ DÍTĚTI, MOHOU VAŠEHO ČTYŘNOHÉHO KAMARÁDA ZABÍT, NAPŘ. LILIE.

3% roztoku H_2O_2 nebo teplé vody se solí, avšak je potřeba vědět, že někdy se účinek nemusí dostavit.

EXTRA INFO:

SEZNAM NEBEZPEČNÝCH ROSTLIN:

aglaonema, aloe vera, amaryllis (hvězdník), anturium, áron, asparágus, azalka, barvínek, begonie, bledule, bobkovišeň lékařská, bramborík, cesmína, čemeřice, dieffenbachie, dračinec, durman, datura, filodendron, fíkovník šplhavý, hortenzie, hyacint, chryzantéma, lilie, listopadka, jalovec, jmelí, kala, kapradí, klívie (řemenatka), konvalinka, kosatec, krotón, křítník, křivatec, lilek ozdobný, mahonie, modřeneček, monstera, mučenka, myrta, náprstník, ocúna, oleandr, oměj, orchidej, pelargonie, pryšec, prvosenka, psí víno, ptačí zob, rebarbora, rododendron, sněženka, svažec, šafrán, tchýnin jazyk (tenura), třešeň (sakura), tulipán, vánoční hvězda, vlčí bob (lupina), osterie, zerav (túje), zimolez

Poradnu připravujeme ve spolupráci s MVDr. Romanou Kastlovou z Animal Hope s.r.o., Orebitská 636/10 130 00 Praha 3, tel.: 777 730 677 www.animal-hope.cz, facebook: www.facebook.com/AnimalHopePraha

HISTORIE PARFÉMŮ SAHÁ HLUBOKO DO MINULOSTI

Parfémy a různé vonné esence provázejí lidstvo už hezkou řádku let. Historie parfémů je proto velmi stará, bohatá a než se lidé dopracovali k těm současně vypadajícím parfémům, prošly tisíciletým vývojem.

Touha vonět a působit pozitivně na své okolí je stará jako lidstvo samo. Víte, co znamená slovo parfém? Je odvozeno od *perfumare*, neboli prokouřit či skrz kouř (při spalování různých dřev si lidé poměrně brzy všimli, že některá zajímavě až zvláště voní). Za praprapředka současných parfémů lze do určité míry považovat kadidlo (jako ingredience se dosud používá do pánských vůní). Později se přidaly výtažky z řady rostlin, jejichž účinky lidé považovali za léčivé a zároveň aromatické,



používali je stejně jako vonné masti nejen k odhánění chorob, ale i při náboženských obřadech a slavnostech.

VOŇAVÉ PLACHTY

Používání různých vonných směsí bylo velmi rozvinuté už ve starém Egyptě, především díky Kleopatře, která se ráda krásnila a zahalovala se do výrazných svůdných vonných směsí. Dokonce některé prameny uvádějí, že do nich namáčela i lodní plachty, aby se její oblíbená vůně nesla i za lodí při plavbě na moři. Ze starověkého Řecka zase pochází zmínka o prvních značkových kosmetických výrobcích – zasloužil se o ni Athénan

Megallos, který vyráběl vonné směsi značky Megallium.

V raném středověku nastal v tehdejší parfumařství významný pokrok – začalo se s destilací vonných esencí z rostlin, především pak z růží, lotosu, jasmínu i některých koření. Ve 14. století se parfémy objevují ve střední Evropě. Kolem roku 1370 vznikla „Uherská voda“, první parfém v Uhersku, který byl namíchán z vonných olejů rozpuštěných v alkoholu na přání královny Alžběty. Později se výroba parfémů soustředila kolem francouzského města Grasse. Místo v Provence je tak dodnes proslulé svými rozsáhlými loukami, na nichž roste levandule a růžové keře, které se hojně v kosmetickém průmyslu využívají. Roku 1655 vzniká na starém kontinentě Cech rukavičkářů a parfumařů (rukavičky byly u dam v té době naprosto nepostradatelné a samozřejmě také musely krásně vonět).



Významné je z toho pohledu období přelomu 17. a 18. století. V té době se začíná vyrábět dodnes známá kolínská voda – Eau de Cologne (název dostala po německém městě Kolín, kde vznikla). Složení typické kolínské vody je prakticky stále stejné, tvoří jej hlavně vůně citrónu, mátový olej,



JAK STARÝ JE PRVNÍ PARFÉM?

PRVNÍM VÝROBCEM PARFÉMŮ, O NĚMŽ SE NAŠLY HISTORICKÉ ZÁZNAMY NA KLÍNOPISNÉ TABULCE Z DOBY 2000 PŘ.N.L., BYLA CHEMIČKA A LÉKÁRNA TAPPUTI VE STARÉ MEZOPOTÁMII. DOCHOVANÉ ZÁZNAMY NAŠLI ARCHEOLOGOVÉ V PYRGI NA KYPRU. SOUČÁSTI VYKOPÁVEK BYLY TAKÉ STARÉ DESTILAČNÍ PŘÍSTROJE A FLAKONY. DÍKY TOMU TAK BADATELÉ ZJISTILI, ŽE HLAVNÍMI SLOŽKAMI HISTORICKÝCH PARFÉMŮ BYLY HLAVNĚ AROMATICKÉ BYLINY, PRYSKYŘICE A KOŘENÍ.

karafiát, muškát a rozmarýn. Roku 1765 byla ve Francii otevřena první továrna na výrobu flakónů. Později se začaly v parfémtech využívat i syntetické látky, zřejmě první vůně, která je kombinací přírodních a umělých složek, je Jicky od Aimé Guerlaina z roku 1889. Další parfémy pak už na sebe nenechaly dlouho čekat, začaly vznikat nové a nové značky, ty, které si svou slávu uchovaly dodnes – Guerlain, Chanel, Nina Ricci nebo Christian Dior. Parfém se totiž postupně stal neoddelitelnou součástí dobře oblečených dam. A jaká je historie předních kosmetických značek? O tom si povíme příště.

Simona Lišková

VÝPLATY VDOVSKÝCH A VDOVECKÝCH DŮCHODŮ MAJÍ SVÁ PRAVIDLA

2.DÍL



V minulém díle poradny České správy sociálního zabezpečení jsme vás seznámili s tím, kdo má nárok na pozůstalostní penzi, řekli jsme si, že je o ni vždy nutné požádat, jak dlouho je pobírána a jak je to s obnovením nároku na  Dnes si uvedeme některé příklady.

PŘÍKLAD 1

(VÝPLATA JEDEN ROK):

Žena, která ovdověla, pracuje, nepobírá žádný důchod, o nikoho nepečuje, není invalidní ve III. stupni a ani nedosáhla stanoveného důchodového věku. Její zemřelý manžel pobíral starobní důchod, který k datu úmrtí činil 14 640 Kč měsíčně, z toho 12 200 Kč činila procentní výměra a 2 440 Kč základní výměra. Ženě tedy bude náležet procentní výměra vdovského důchodu ve výši 6 100 Kč (50 % z 12 200 Kč). Vdovský důchod ženy bude vč. základní výměry 2 440 Kč činit celkem 8 540 Kč měsíčně. Nárok na vdovský důchod bude trvat pouze jeden rok (pokud některou z výše uvedených podmínek nesplní v průběhu tohoto roku).

PŘÍKLAD 2.

(VÝPLATA DÉLE NEŽ JEDEN ROK):

Žena, která ovdověla, pracuje, nepobírá žádný důchod, pečuje o nezaopatřené dítě, není invalidní ve III. stupni a ani nedosáhla stanoveného důchodového věku. Její zemřelý manžel pobíral starobní důchod, který k datu úmrtí činil 14 640 Kč měsíčně, z toho 12 200 Kč činila procentní výměra a 2 440 Kč základní výměra. Ženě tedy bude náležet procentní výměra vdovského důchodu ve výši 6 100 Kč (50 % z 12 200 Kč). Vdovský důchod ženy bude vč. základní výměry 2 440 Kč činit celkem 8 540 Kč měsíčně. Nárok na vdovský důchod bude trvat více než jeden rok, ale nejdéle do doby než přestane pečovat o nezaopatřené dítě (pokud v této době nezačne splňovat některou z výše uvedených podmínek).

PŘÍKLAD 3.

(OBNOVA VYPLÁCENÍ):

Žena, která ovdověla, pracuje, nepobírá žádný důchod, o nikoho nepečuje, není invalidní ve III. stupni a ani nedosáhla stanoveného důchodového věku. Její zemřelý manžel pobíral starobní důchod, který k datu úmrtí činil 14 640 Kč měsíčně, z toho 12 200 Kč činila procentní výměra a 2 440 Kč základní výměra. Ženě tedy bude náležet procentní výměra vdovského důchodu ve výši 6 100 Kč (50 % z 12 200 Kč). Vdovský důchod ženy bude vč. základní výměry 2 440 Kč činit celkem 8 540 Kč měsíčně. Nárok na vdovský důchod bude trvat jeden rok. Rok po zániku nároku na vdovský důchod se stala invalidní ve III. stupni. Od tohoto data jí vznikne opět nárok na vdovský důchod (na základě její žádosti), a to z důvodu, že ve dvouleté lhůtě splnila jednu z podmínek pro obnovu nároku na vdovský důchod. Procentní výměra nově přiznaného důchodu nesmí být nižší než procentní výměra původně přiznaného důchodu.

DŮLEŽITÉ: Pobírání vdovského nebo vdoveckého důchodu nijak neomezuje druh výdělečné činnosti vdovy nebo vdovce ani výši jejich příjmu. **UPOZORNĚNÍ:** Pozůstalí by měli vědět, že do 8 dnů je třeba plátců důchodu hlásit jakoukoliv změnu, která ovlivní nárok na vyplácení vdovského/vdoveckého důchodu. Například dítě nebude nadále nezaopatřené, změní se stupeň invalidity nebo pozůstalý uzavře nový sňatek.

V příštím díle miniseriál o pozůstalostních penzích ukončíme. Povíme si například, kdy nárok na pozůstalostní důchod nevznikne a kdy zaniká.

SUDOKU

(Kdo nám napíše součet čísel z označených políček, má šanci na výhru)

5	8			6	4		3	2
	6			2		1		4
					1			6
9			1				6	
	5			9			2	
	4				7			3
3			2					
6		5		8			7	
4	1		3	7			5	9

VTIPY

Policejní hlídka zastaví motoristu. Na zadním sedadle vidí ležet jelena.

„Co to máte na zadním sedadle?“

„Psa!“

„A s parohy?“

„No dovolte, co je vám do soukromí mého psa?!“

„Mami, kup mi velblouda!“

„A čím bychom ho krmili?“

„Kup mi toho ze zoologické zahrady, ten se krmit nesmí!“

„Koukám, sousede, že jste si koupil nové auto, copak se stalo s tím starým?“

„Ale, zaseklo se mi centrální zamykání dveří.“

„Tak proč to nespravíte? Kvůli tomu si přece nemusíte kupovat nový vůz.“

„To víte, že bych to spravil, ale tchyně zůstala sedět uvnitř.“

Paní Kalianková se ptá Pepy: „Kam jsi dal těch 200 korun, co jsi dostal na nákup?“

„Jednomu staršímu muži.“

BÁSNIČKA

BŘÍZA

Na obzoru bříza stojí,
upoutá nás krásou svojí.
Ztepilá bílá
větve k nebi rozevírá.

Závanem větru vílou se stane,
předvádí tance nevidané.
Pohoupá i hnízda ptačí,
listí písňe ševelí.

Bříza svádí k sobě ptačí
lásky, pohled lidí z okolí.

Zdeňka Šebíková, Olomouc, 85 let



„Odkdy jsi takový lidumil? Co vlastně ten chlap dělal?“

„Čepoval pivo!“

VYHRÁLI S DOBOU SENIORŮ

V soutěži o vouchery do Lázní Jupiter odpověděli správně ti, co uvedli v odpovědi na první otázku, že lymfatické uzliny mají kulovitý nebo fazolovitý tvar. Ve druhé otázce odpověděli ano – nesprávná funkce lymfatického systému může mít za následek zavodňování těla a na třetí otázku napsali, že lymfatický systém je podobný oběhové soustavě. Poukaz na ozdravný lymfatický program na pročištění celého těla v hodnotě 1 749 Kč získávají Karel Henc z Brna – Řečkovice a Marie Vanýšková z Pardubic. Dárkový kupon v hodnotě 500 Kč na služby dle svého výběru získává V. Pačesová z Prahy 10.

SUDOKU (13), vyhrává Božena Veselá, Praha 3

VYHRÁLI SÉRIE SBĚRATELSKÝCH POHLEDNIC

Další soutěž v květnovém čísle byla o sběratelské pohlednice. Šanci na výhru měli ti, co napsali, že pohlednice jsou sběratelským artiklem od roku 1905. A tady jsou jména výherců – M. Končelová z Dolních Kralovic, Josef Szakandera z Hrádku nad Olší, Milan Zachrdlo z Valašského Meziříčí, Dana Šmejkalová z Prahy a Zdeněk Ježek z Komárova.

	ÚŘAD VELITELSTVÍ VÁLEČNÉHO LOŽSTVA	2	INICIÁLY PĚVCE MARÁKA	SPZ RYCHNOV n/K	KÁRA řidč.	M	SÍŤ STOK	OTEC sloven. dom.	HLE náf.	KLEPÁNÍ	M	INICIÁLY HERCE VÍZNERA	DRUH ŽELVY	OBRÁTIT
POTRAT med.						NAPODOBE- NINA CIZÍ PŘEDLOHY					ČIDLO ZRÁKU PŘEDLOŽKA			
FAJFKA						VYZÝVAT ADĚLA dom.								
SPZ MARTIN			TENKÝ POVLAK PRAOTEC						McBAINOVO JMÉNO CIZOPASNÉ HOUBY			MPZ RUMUNSKO ROZTAVENÁ HMOTA		
ZNAČKA POKRMŮV. TUKU				BĚLOVESKÁ Kyselka TEMPO maď.			REGULAČNÍ PLÁN zkr. KOUSAVÝ ČLOVĚK			LETMÝ DOTEK MÍČE INIC. REŽ. OLMERA				
REVOLUCIO- NOVATI														
ŽALUDEČNÍ LÉK						POPUZOVAT OBYVATEL STAROVĚKÉ- HO ELAMU								
BUDDHIS- TICKÝ DUCHOVNÍ					NEJVYŠŠÍ KARTA EVROPAN									
ŘÍMSKY 499			MUŽSKÉ JMÉNO TAK MNOHO náf.											
ROZPOU- ŠTĚT SE				KORÝŠI ZÁPOR										
KONEC MODLITBY					KOZÍ HLAS HLAVNÍ MĚSTO SENEGALU									
M	MOŘSKÉ RYBY NÁPOR						OSTEN	MYTOLO- GICKÝ KRASAVEC						
TUHÝ KOMUNÁL. ODPAD zkr.				TROPICKÝ MRAVENEČ CHOBOT- NATEC										
POPĚVEK			VYŘAZENÉ SPIŠY odb. AMERIČAN slang.											
VRCH U BĚLE- HRADU						NOVÝ ROK angl. zkr. MĚSTO U BLANSKA				CITOSL. OBDIVU	BEČKA	OLGA dom.	1	ČÁST OBUVI sloven. SÍDLO V INDOÉSI
MÍSTNOST V DOMĚ						ŘEKA V USA SNÍŽENÍ CENY								
M	KAPROVIT A RYBA VADNÉ ZBOŽÍ				DIVADLO SATIRY zkr. ŘÍMSKY 1004			VENKOVSKÉ STAVENÍ EVROPAN						
NÁŠ HEREC				AFRICKÝ STÁT BYV. PLAT. LITVY					VYHRNO- VAT SPZ KLATOVY					
ZNAČKA RADONU			CITRUSO- VÝ PLOD SPZ TŘEBÍČ								ZNAČKA ŽEHLIČEK CITOSL. ÚDIVU			
UVÉST V ČINNOST										ZNAČKA OBJEKTIVU				
HRACÍ LIST zast.					NÁŠ HEREC					TIBETSKÝ SKOT				NATAR SOLOMON KALK, APA IRAM, ATYS



Žena se ráno vrátila z plesu: Představ si, celou noc jsem protancovala! Neříkej, to ...

V NAŠEM VYDAVATELSTVÍ VYCHÁZÍ 12 TITULŮ KŘÍŽOVEK, KTERÉ ZPŘÍJEMNÍ VÁŠ DEN

Bližší popis obsahu našich křížovek najdete na našich webových stránkách www.krizovky-marketa.cz.

DOBŘÝ DEN.

Jsem předplatitelem časopisu Doba seniorů od jeho počátku. Nacházím v něm mnoho podnětů úměrných našemu věku. Zvláště kvituji články typu Výplaty vdovských a vdoveckých důchodů mají svá pravidla. Děkuji za něj! Když už píš, tak ve vazbě na náplň právě tohoto článku a uveřejňovaných článků v rámci právní poradny, v minulosti jsem navrhoval uveřejnění článku, který by komplexně shrnul, kam úmrtí manžela a manželky hlásíme, co kam a v jakých termínech musíme odevzdat, kdo nás vyzve k pozůstalostnímu řízení apod. Pozůstalý je v šoku a bylo by dobré mít nějakou metodickou pomůcku. Děkuji!

Ing. Josef Michal

VÁŽENÝ PANE MICHALE,

děkujeme za Váš tip, určitě České správě sociálního zabezpečení Váš dotaz zašleme a odpověď zveřejníme.

Redakce

VÁŽENÁ REDAKCE DOBY SENIORŮ,

ráda bych vám poděkovala za krásný časopis, který vydáváte. Objevila jsem ho náhodně, na malé poště, ve vesnici, kam jezdím na chalupu. Od té doby si ho pravidelně kupuji a po přečtení předávám dalším čtenářkám. Děkuji za vaši pomoc a rady. Přeju vám všem hodně úspěchů v další práci, taktéž všem přeji pevně zdraví

Jana Spurná, Kladno

VÁŽENÁ PANÍ SPURNÁ,

děkujeme za milý dopis a věříme, že nám svou přízeň zachováte i nadále, že Vás náš časopis bude stále bavit a pomáhat Vám. Proto jej děláme.

Redakce

MILÁ REDAKCE DOBY SENIORŮ,

odebírám Dobu seniorů již řádku let, a tak jsem samozřejmě zaznamenala změny, které proběhly. Musím říct, že se mi v poslední době v časopise daleko lépe orientuje, rubriky mají stále strany, časopis je přehlednější a lépe

se čte. Inspirativní je pro mě i mé okolí rubrika o tom, co podnikají senioři jinde. Poněkud mi ale vadí články o jednání s ministry, ty mě opravdu nezajímají a trochu mi připadají jak z doby totality. A rozladilo mě, když jsem v posledním vydání nenašla oblíbenou křížovku!

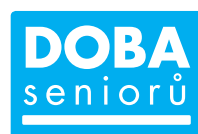
Iveta Bohatá, Jablonec n. Nisou

VÁŽENÁ PANÍ BOHATÁ,

děkujeme za Váš dopis a jsme rádi, že změny, které jsme v časopise udělali, považujete za změnu k lepšímu. Je to pro nás známka toho, že jsme se vydali správným směrem. Co se týče textů o jednání s politiky, rozumíme tomu, že Vám mohou připadat poněkud nezajímavé, ale určitě jsou, podle našeho názoru, potřebné. Dokumentují totiž, co Rada seniorů nejen pro své členy, ale pro celou seniorskou populaci dělá. Jednání s ministry nejsou o tom, že by si s nimi představitelé spojeného seniorského hnutí třásl pouze rukama. Ale chodí za nimi s náměty na zlepšení života seniorů. Dokumentují snahu prosadit to, co by seniorům mohlo život zjednodušit, zpříjemnit. Hájí jejich práva a bojují za ně. Ostatně, bez velkého tlaku, který Rada seniorů vyvinula, by nízká valorizace penzí v loňském roce nebyla kompenzována jednorázovým příspěvkem, a i u něj se Rada seniorů zasadila o jeho zvýšení – z původně navrhovaných 600 Kč bylo nakonec 1200 Kč. Bez iniciativy Rady seniorů by možná nebyla obnovena sleva na dani pro pracující důchodce a nebylo by zavedeno zdarma očkování proti pneumokokovým infekcím... A Rada seniorů prostřednictvím časopisu, který vydává, chce nejen své členy, ale i ostatní seniory a samozřejmě i seniory budoucí o svých snahách a iniciativách informovat.

Co se týče křížovky, nemůžeme přikazovat nikomu, aby s naším časopisem spolupracoval. Vydavatelství Enigma spolupracovalo s Dobou seniorů dlouhá léta, za což mu patří dík, a pokud se rozhodlo tuto spolupráci ukončit, je to jeho legitimní právo a my se s ním – i když neradi – rozloučili. Zajistit nového dodavatele, který je navíc ochoten věnovat i ceny do soutěže, prostě chvíli trvalo.

Redakce

**OBJEDNÁVKOVÝ KUPÓN**

Roční předplatné 192 Kč / Cena za kus jen 16 Kč

Objednávací ☐Předplatné formou dárku ☐

složenkou odeslat na adresu odesílatele objednávky

DOBU SENIORŮ objednávám od čísla (včetně) ☐**ZPŮSOB PLATBY**☐ složenkou☐ SIPO: spojení č. ☐ fakturou: IČO/DIČ ☐ bank. převodem č.ú. podpis:

Objednávkový kupon vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu A.L.L. Production s.r.o., Box 21, 112 21 Praha 1. Pokud budete posílat v obálce, připište pod adresu příjemce heslo „Předplatné Doby seniorů“. Obratem dostanete složenku, kterou předplatné uhradíte. Můžete využít i bankovního převodu. Peníze odešlete na konto, které je uvedeno na složenke. Zde najdete i Váš variabilní symbol, který nezapomeňte vyplnit. V případě nejasností nebo dotazu zavolejte do zákaznického centra ALL Production s.r.o. na tel.: **840 306 090**, kde Vám potřebné údaje rádi sdělí. Dotázat se můžete i prostřednictvím tohoto e-mailu: dobaseniuru@predplatne.cz.

Objednat předplatné DS lze přes internet na adrese:

<http://predplatne.cz/katalog/spolecenske-casopisy/>

Předplatným můžete udělat radost svým blízkým a přátelům.

jméno:

příjmení:

ulice:

číslo popisné:

město:

PSČ:

telefon:

e-mail:



PORADNY RS ČR

Sídlo pražské poradny Rady seniorů České republiky je v Domě odborových svazů v Praze 3, nám. W. Churchilla 2. Telefonní spojení: 234 462 074-7. Poradny Rady seniorů ČR jsou i letos pro všechny seniory zdarma.

KONTAKTNÍ ÚDAJE REGIONÁLNÍCH PRACOVISŤ RS ČR:

Brno:

Dům odborových služeb,
Malinovského nám. 4 – kancelář 414
Telefon: 532 269 414
E-mail: poradna.brno@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je
JUDr. Eliška Skuhrovcová.

České Budějovice

Žižkova 12/309, Telefon: 387 718 313
E-mail: Jc.rscr@seznam.cz
Úřední hodiny: úterý, středa vždy 9–13 hod.
Před. KRS JČK je JUDr. Bohumil Bezemek

Hradec Králové:

Dům odborových služeb,
Gočarova 1620 – kancelář 405
Telefon: 495 521 048
E-mail: poradna.hradec.kr@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je
Prof. RNDr. PhMr. Jan Solich, CSc.

Kladno

Cyrila Boudy 1444 – kancelář 125
Telefon: 739 944 655
Úřední hodiny: čt 13–16 hod.
E-mail: rs.kraj@seznam.cz
Předsedou KRS je Miloslav Vajs

Ostrava:

Dům odborových služeb
U Tiskárny 578/1, 3. patro
Telefon: 596 104 221-2,
723 697 356 Ing. Karel Žák
E-mail: poradna.ostrava@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je
Ing. Oldřich Pospíšil.
Webové stránky krajské rady MS kraje:
www.ms-seniors.cz

Plzeň

Právní poradenství starobním důchodcům:
Tomanova 5, 4. poschodí, každý čtvrtek
od 15 do 17 hodin. Objednávky předem
jsou možné na tel. číslo: 377 421 619
každé pondělí v době od 15 do 18 hod.
a každou středu od 15 do 18 hod.

Zlín

Kvítková 4323, Telefon: 606 171 503
E-mail: rscr.zlin@seznam.cz
Návštěvní hodiny: pondělí 10–12 hod.
Předsedkyní RS ZK je Iva Pilková.

UPOZORNĚNÍ

Svoje osobní návštěvy v poradnách si předem domluvíte telefonicky. Vyhnete se nepříjemným situacím, kdy očekávanou pomoc kvůli nepřítomnosti příslušného odborníka nedostanete.

POZN.: Ve všech poradnách lze zakoupit aktuální Dobu seniorů!



KOSMETIKA HISTORIE PARFÉMU VĚHLASNÝCH ZNAČEK

ROZHOVOR

VÁCLAV VĚTVIČKA

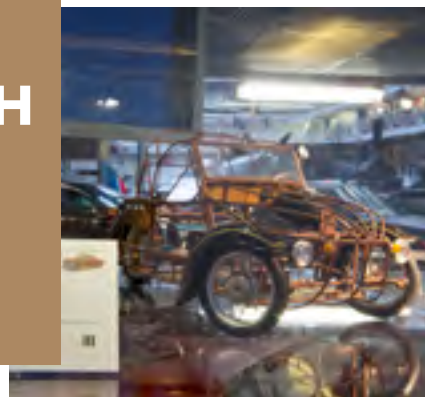
BOTANIK,
POPULARIZÁTOR VĚDY
A SPISOVATEL.



DALŠÍ ČÍSLO DS VYCHÁZÍ 24. ČERVNA

DS SERIÁL

PO STOPÁCH VELOREXU



Šéfredaktor Ing. Lenka Desatová. Adresa redakce a inzerce: Nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3 – Žižkov, e-mail: dobaseniuru@rscr.cz. Kontakt výlučně pro inzerci: obchod@reflexadvertising.cz. S redakcí se můžete také spojit prostřednictvím pražské poradny RS ČR. Vydává Rada seniorů ČR (www.rscr.cz). Grafická úprava: Matouš Johanides. Tisk: Triangl, a.s. Rozšiřují PNS a Česká pošta, předplatné agentura A.L.L. Production, s.r.o., box 732, 111 21 Praha 1, Tel.: **234 092 851**, e-mail: dobaseniuru@predplatne.cz. Registrace MK E 16412, ISSN 1801-5859. Články vyjadřují názory autorů a nemusejí být totožné s názorem redakce. Nevyžádané texty a fotografie se nevracejí.

JSME VŠUDE TAM, KDE STARŠÍ GENERACI O NĚCO JDE

Jediný celostátní měsíčník v ČR, který vydávají samotní senioři.
Informace, rozhovory, reportáže a poradny, které potřebujete.
Zajímavosti, zábava a soutěže o ceny, které Vám osladí den.



Pracovní

**PŘEDPLATNÝM DS URČITĚ UDĚLÁTE RADOST
I SVÝM BLÍZKÝM A PŘÁTELŮM!**

Ve volném prodeji jen za 18 Kč, v předplatném 16 Kč (ročně 192 Kč). Rozšiřuje PNS, předplatné si zajistíte na adrese A.L.L. production s.r.o, Box 32, 112 21 Praha 1. Tel.: **234 092 851**, e-mail: dobasenioru@predplatne.cz.

DOBA SENIORŮ JE TU I PRO VÁS. SEZNAMTE SE S NÍ!

Pokud můžete, odstříhnete a stránku jako leták umístíte v místech, která navštěvují senioři.
A nejenom oni. Doba seniorů je tu totiž pro každého, kdo chce vědět víc o životě starší generace.